

המרכז הישראלי לגרפולוגיה

עיתון לגרפולוגים מס' 16

מאמרים

שלום חברים,

בשנה האחרונה אנו פועלים בשיתופי פעולה עם גרפולוגים מרחבי העולם מאגודות הגרפולוגים השונות: רוסיה, ארגנטינה, מקסיקו, בריטניה וארצות הברית.

לאור העובדה המצערת שהאיגוד האירופאי ADEG נסגר השנה והפסיק את המפגשים השנתיים שלו אנו רואים בזה כמעט הכרח לטפח קשרים כדי לקיים הפריית מידע בין גרפולוגים והעשרה מקצועית.

לאור הקשרים החדשים אנו נקיים במהלך שנת 2025 מספר מפגשים וקורסים עם הגרפולוגים שהכרנו, שגם הסכימו לשלוח לעיתון שלנו מאמרים שכתבו. אנו נפגוש אותם במפגשי זום עד שיתאפשר לנו להיפגש פנים אל פנים.

המרכז הישראלי לגרפולוגיה נוסד לפני שמונה שנים ומשמש כבית לגרפולוגים בישראל. השנה הצטרפו אלינו עוד עשרות גרפולוגים חדשים, את חלקם כבר אפשר לראות מצליחים בתחום.

מכאן אני רוצה לאחל לכולכם קריאה מהנה ושנה חדשה, פוריה ומשגשגת, אבל גם הרבה בריאות ובשורות טובות. חנוכה שמח!

רשימת המאמרים

מאמר מס' 1

מניע הפעילות בהתפתחות אישית
לריסה דריגבל

מאמר מס' 2

ציור כתמונה של התפתחות שכלית
ופסיכולוגית | לריסה דריגבל

מאמר מס' 3

טיפול רגשי - גרפותרפיה
אן קמינגס

מאמר מס' 4

אלימות במשפחה ותוצאותיה
הטרגיות | שילה לואו

מאמר מס' 5

מבחן וארטג | ריקרדו פרננדז

054-4679746

www.grapho-center.co.il

gila.mkav@gmail.com

בדף האחרון מס' הודעות חשובות

מניע הפעילות בהתפתחות האישיות

מאת: לריסה דריגבל

גרפולוגית, פסיכולוגית קלינית,
מייסדת מרכז גרפולוגיה
"Grafologia-msk"

תרגום מרוסית

לעתים קרובות גרפולוג נשאל כיצד הוא ממליץ לנועץ להשיג את מטרותיו בחיים, ויתרה מכך כדי שיוכל ליהנות ממה שהשיג. אפשר לומר כי אנשים מעוניינים לשמוע זאת לעיתים קרובות, ואף יותר ויותר, כי נדמה שאנשים אינם מרוצים בעיקר ממה ואיך הם עושים דברים בחיים.

הפסיכולוגיה פיתחה תיאוריות שעשויות לתת לנו את התשובה לאופן שבו הפעילות האנושית מתנהלת, ומה קובע אם פעילות זו גורמת לשביעות רצון או אי שביעות רצון.

מבנה הפעילות

אלכסיי ניקולאביץ' לאונטייב וסרגיי לאונידוביץ' רובינשטיין (פסיכולוגים סובייטים) הם יוצרי הגישה המתמקדת בתפקיד הפעילות בהתפתחות האישיות.

שני המדענים הגיעו באופן עצמאי לאותן מסקנות כאשר חקרו את הקשר בין תודעה לפעילות. במשך שנים רבות הם עסקו בפולמוס בנושאים אלה, תוך הדגשת חשיבותו של גורם זה או אחר.

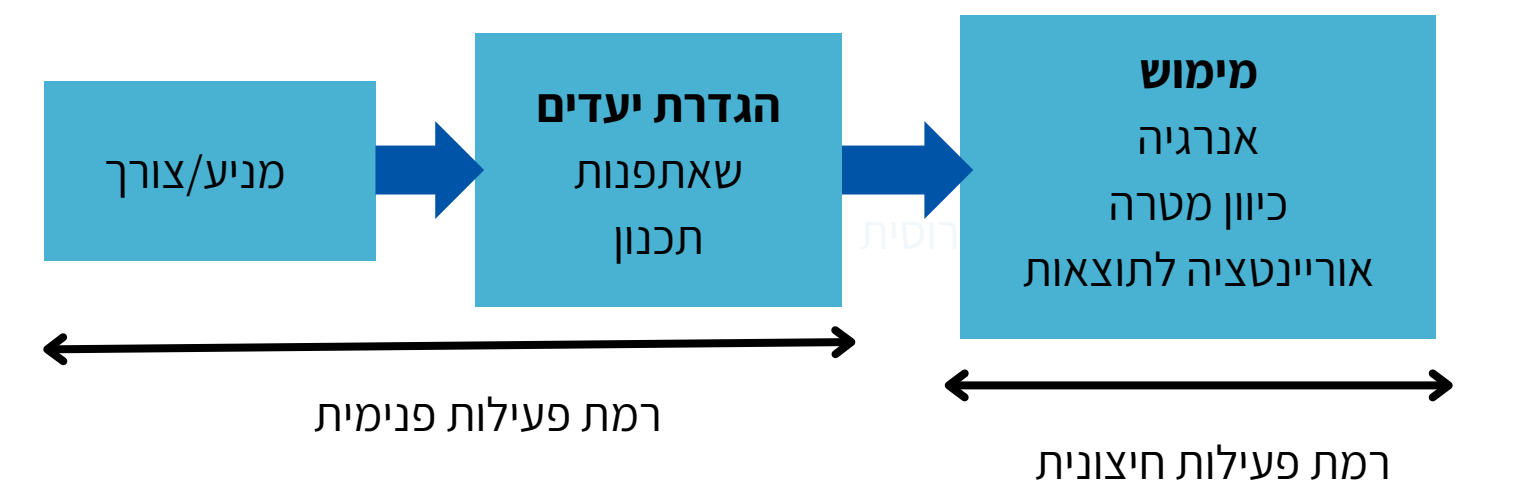
בסך הכל, מבנה הפעילות שהם זיהו נותר התיאוריה הבסיסית והקלאסית המתארת את התפתחות האישיות באמצעות פעילות.

למבנה הפעילות על פי לאונטייב רובינשטיין יש למעשה שני שלבים: המניע (הצורך האמיתי) שמגדיר את המטרה, ולאחר מכן המימוש המגשים את המטרה באמצעות משימות.

מדענים מבחינים בין רמות הפעילות הפנימיות לאלה החיצוניות, כאשר המניע/הצורך הנוכחי, היבטי הגדרת המטרות מתייחסים לרמה הפנימית, ואילו מימוש המטרות מתייחס לרמה החיצונית.

רמה פנימית: סיבה הנקבעת על ידי הצורך האמיתי והצבת יעדים, הכוללת את רמת השאפתנות (שנמצאת בהלימה להגשמת הצורך) ותכנון (כיצד להשיג אותה).

רמה חיצונית: מימוש מטרה שלמענה חשוב להיות אנרגטיים, בכיוון המטרה ומחויבים לעמוד בה, כלומר להביאה לתוצאות.

א.נ. לאונטייב ושל. רובינשטיין מצביעים גם הם על חשיבותו של הגורם הרגשי המעניק משמעות לכל תכנית הפעילות. זו למעשה תחושת הסיפוק. אם יש משמעות, תחושת מלאות רגשית היא זו שממלאת את הצורך והיא זו שתגדיר אותו כצורך אמיתי.

כי אדם יכול לתכנן, לבצע ולהשיג תוצאה, אך להישאר לא מרוצה מהתוצאה אם כל זה אינו מהול בתחושת סיפוק.

תחושת הסיפוק מתעוררת כאשר הצרכים האמיתיים של האדם מתממשים, ולא אלה שנכפים על ידי מישהו מבחוץ. לכן, הבנת הצרכים האמיתיים של האדם היא הצעד הראשוני בהמלצה לנועץ. הנסיון לכוון אותו להבין את צרכיו האמיתיים ולהפיק הנאה מהתכנון, הביצוע והתוצאות.

כיצד נוכל לראות זאת בכתב?

ברמה פנימית:

צרכים: שלושת אזורי כתיבה מפותחים: שילוב בין החומריות (למשל פרנסה) לבין הסטטוס האישי, הערכה עצמית (למשל, התפתחות מקצועית וחופש יצירה) ונוכחות דומיננטית בעשייה השוטפת.

שאיפה: פיזור אנכי. כלומר, איזון בין שלושת האזורים. פיזור מוגזם - רמה לא מספקת של שאפתנות (למשל, אזור עליון קטן ביחס לתחתון), פיזור קטן - רמה מופחתת (למשל אזורים לא מפותחים מספיק), פיזור נורמלי - רמה נאותה.

תכנון: ארגון הטקסט: גמיש, פרודוקטיבי, פורמלי.

אנרגיה: מהירות, לחץ שיטפי, אחדות הכתיבה.

מטרה (רצון): תנועה מתקדמת בשילוב זוויות גמישות (ללא חסימות).

כיוון תוצאה: אזור תחתון מפותח, מילוי אופטימלי עד סוף הדף.

סיפוק רגשי: אנו יכולים לראות זאת בסימני הכתיבה, כרמה מאוזנת של מתח כאשר אין מצב כרוני של מתח, לחץ טוב, איזון בין צורה, תנועה וארגון.

תרגום מרוסית

דוגמא:

капксамъ для дальнейшего психофизиологического
анализа. Это письмо - не представляю совершенно.
Мало того, я ей уже говорил, что совершенно
равнозначно пишу другим людям, которые
в зависимости от настроения, необходимости
писать быстро и для себя, или разбегиваю и
просто (по возможности) для кого-то еще. Хотя
возможны варианты. Первым же все же является
настроение. Вот моя потеря, которую я
на пишу сейчас - он более быстрый и менее
старательный. Ниже изобразил другой вариант.

גבר בן 35. אשתו באה אליו עם בעיה: בעלה לא מוצא עבודה, עובד חודש ועוזב, כמעט תמיד עם שערוריות. ואז הוא מבקר את כל המעסיקים במשך זמן רב. עם זאת, הוא מחשיב את עצמו העובד האידיאלי ביותר.

אם ניקח בחשבון את כתיבתו מנקודת מבט של מבנה הפעילות, אנו יכולים לראות פגמים במבנה, הן פנימית והן חיצונית.

ברמה פנימית: יש הדגשה יתרה של האזורים התחתונים והעליונים. הוא מתרכז בצרכי הרמה החומרית (השכר חשוב כאן) וגם מצרכי הצמיחה המקצועית, החופש, הפיתוח העצמי.

כלומר, מבחינת הגישה שלו למקום העבודה הוא מצפה גם להכנסה טובה וגם לבטא את ההזדמנות להיות חופשי למדי, את האפשרות לבטא צמיחה מקצועית ואישית. מכאן שיש לו דרישות גבוהות למדי, ולא כל העבודות יכולות להתאים לו.

השאיפות שלו מוגזמות. הוא מצפה ליותר ממה שהוא יכול לבצע בפועל (אזור האמצע קטן בהשוואה לאחרים). זה המקום שבו צצות ועולות תלונות המעסיק. הוא מצהיר על עצמו כמבטיח מאוד, אך אינו מסוגל לממש זאת.

התכנון מתבטא בצורה לקויה. הוא פועל באופן לא רציונלי וללא תכנון, יותר ספונטני, והעשייה בהתאם למצב רוחו.

ברמה חיצונית: המרץ שלו לא אחיד. חסרה לו נחישות, הוא טוב יותר במשימות קצרות טווח. הוא עלול להיות חסר התמדה, רצון, וריכוז כדי לפתור משימות רציניות ועמוקות יותר.

זה לא תמיד מגיע לתוצאה. סביר להניח שהוא יפנה לביצוע המשימות הקלות יותר והמהירות שאינן דורשות אסטרטגיה ותכנון ממצה. משימות אחרות מקשות עליו, למרות שהוא מתיימר לתת פתרונות ומציג יכולות גבוהות ממשימות קלות.

הסיפוק הרגשי שלו נמוך, בגלל שהכתיבה שלו מאוד לא מאוזנת.

אם כן, נסכם ונאמר, שניתוח על פי מבנה הפעילות מאפשר לנו לראות את נקודות התורפה בדרך למימוש.

ציור כתמונה של התפתחות שכלית ופסיכולוגית של האדם

מאת: לריסה דריגבל

רצון לצייר וליצור, מהווה יכולת טבעית כגון דיבור, הליכה וכו'. כל הילדים החל מגיל שנתיים ומעלה שואפים לצייר. עבורם זהו תהליך טבעי ונעים. למרות זאת לקראת גיל 10-11 ברוב המקרים הילדים יפסיקו לצייר ורק מעט מהם ימשיכו לצייר ועוד פחות מזה יהיו ציירים כמקצוע עיקרי.

מה גורם לכך?

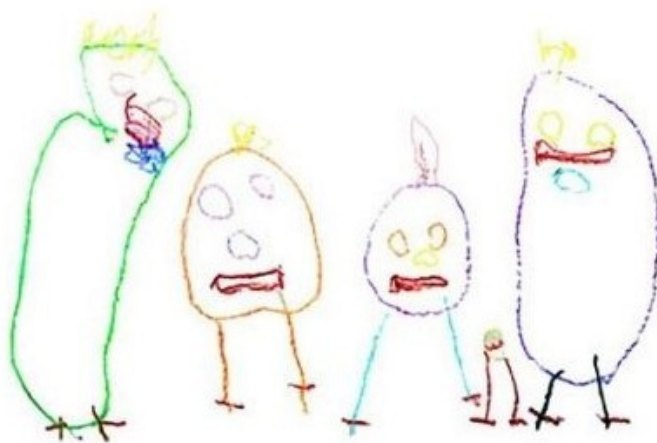
מכיוון שיכולת לצייר היא מולדת, היא עלולה להתדרדר בגלל לחץ סביבתי. ילדים מושפעים מאוד מביקורת של המבוגרים, ובמידה ומבוגר נתן ביקורת על היצירה של 'הצייר הקטן' והעלה ספקות לגבי כישרונו זה יכול לגרום לילד להפסיק לצייר בעתיד. על המבוגר לנהוג בעדינות עם יכולת להכיל על מנת לשמר בילד את חווית הציור והרצון ליצור. כפי שאנחנו יודעים כיום היכולת המולדת לצייר לא מתפתחת כפי שיכלה להיות, כי אם היינו חיים בעולם מושלם שכזה - כולנו יכולנו להיות ציירים דגולים.

פסיכולוגים ברחבי העולם שמו לב לעובדה שלפי הציור אפשר לראות את ההתפתחות שכלית ורגשית של הילד. הציור הוא למעשה כלי אבחוני אשר יכול להראות את התקדמות ההתפתחות של ילד. בדרך כלל החל מגיל 2-3, ילד מתחיל להתנסות בציור. השלב הראשוני בהתפתחות ציורי ילדים זהו שלב השרבוט. בעזרת השרבוטים, הילד לא מנסה להעביר תוכן כלשהוא אלא פשוט משאיר חותם, מנסה לבטא את עצמו, להשפיע על הסביבה. זהו תחילת התהליך המאוד חשוב הנקרא "יצירה". בן אדם בלי חוש יצירה, נפשו מכנית ואין לו ביטוי עצמי. כל אחד מאיתנו בעל חוש יצירה אך השפעות של הסביבה, איסורים המופעלים מילדות, ביקורת קשה יכולים לגרום לחוש היצירה להיחסם ובעצם לשכתב את האישיות איתה אנו נולדים.

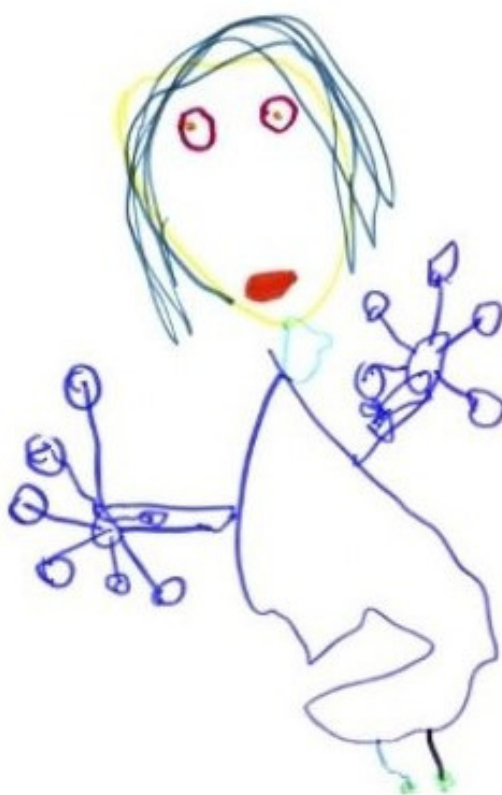

שלב השרבוט

בגיל 4-5, זהו שלב הציורים הסכמטיים. אלו סכימות פרימיטיביות, ציור מופשט של דמויות האדם, חיות, סמלים מהעולם מסביב. ציורים אלו לרוב נקראים "ראשן". כאשר הדמות מצוירת כראש שאליה מחוברים רגליים.

לאט לאט, עם התפתחות המוטוריקה, בציורים מתחילים להופיע חלקים נוספים, לדוגמה הידיים. עד גיל 5-6 עדיין אין זכר לפרופורציות, הדמויות סכמטיות, ילד עדיין לומד מהו מרחב ובזמן הזה מתחילים להופיע אצלו קשרים נוירוניים חדשים, ישנה הפעלה של אזורים סנסומוטוריים במוח, מתחיל להיות תיווך בין אונה השמאלית וימנית, חלק האחראי על השפה מופעל יותר ויותר (כאשר הילד מצייר ומספר על העצמו באותו רגע, או שמדבר עם דמויות המצוירות), החשיבה המרחבית והסימבולית מתחילה להתעורר יותר ויותר. כל זה אומר שציור וכך גם הכתיבה מאוד חשובים להתפתחות המוח.

מיומנויות אלו אפשר להשוות לרעיון השקיה של מים אשר ממלאים באלמנטים חיוניים את הנבטים שנשתלו. המים נותנים דחיפה לנבט כדי שיתחיל לגדול ולצמוח עד לעץ הגדול. כך ציור וכמו כן הכתיבה מניעים את המוח שלנו להתפתח, מאפשרים יצירת קשרים נוירונים חדשים, תהליך זה הוא סוג של שלב הכנה לקראת לשלבים התפתחותיים הבאים הנוגעים להסתגלות יצירתית ואדפטיבית עם הסביבה החברתית.

לכן עיצוב ציור הפנים של הדמות נשאר עוד יחסית הרבה זמן. לאט לאט הילד מאמץ את המיומנות של ציור דמות בפרופיל, במיוחד לוקח לו זמן לצייר את הדמות המלאה בפרופיל. זהו שלב מאוד חשוב בהתפתחות אשר מראה את הרמה הגבוהה בהתפתחות שכלית וקוגניטיבית.

כמו כן סימן נוסף של ההתפתחות יהיה מעבר מהציור הסכמטי לציור עם ריבוי פרטים, ציור מציאותי יותר, כאשר מתחילים להופיע פרטים בדמויות, פרופורציות של הדמויות הופכות להיות יותר מציאותיות, מתחילה להופיע גם תנועה.

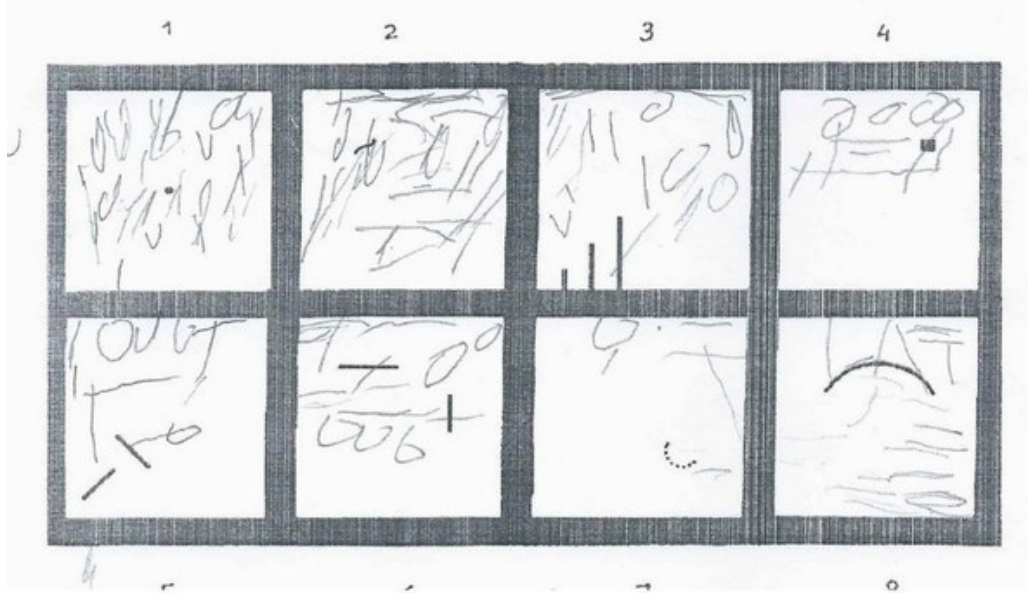
בהתפתחות תקינה זה אמור להופיע לקראת גיל 10-12. יש ילדים אשר מפתחים את היכולות האלו יותר מוקדם, או יותר מאוחר, כל אחד בדרכו שלו.

בהמשך הציורים יכולים להיות יותר אבסטרקטיים ובעלי משמעות סימבולית כמו בציורי מבוגרים. כאשר רואים זליגה לציורים סימבוליים ואבסטרקטיים ללא תוספות של ציור ריאליסטי זה יכול לרמוז על סטיה מהנורמה. במקרים כאלו אפשר להיזכר בציורים של סלבדור דאלי, במקרה כזה אפשר לדבר לא רק על סטיה מהנורמה אלא גם על גאונות.

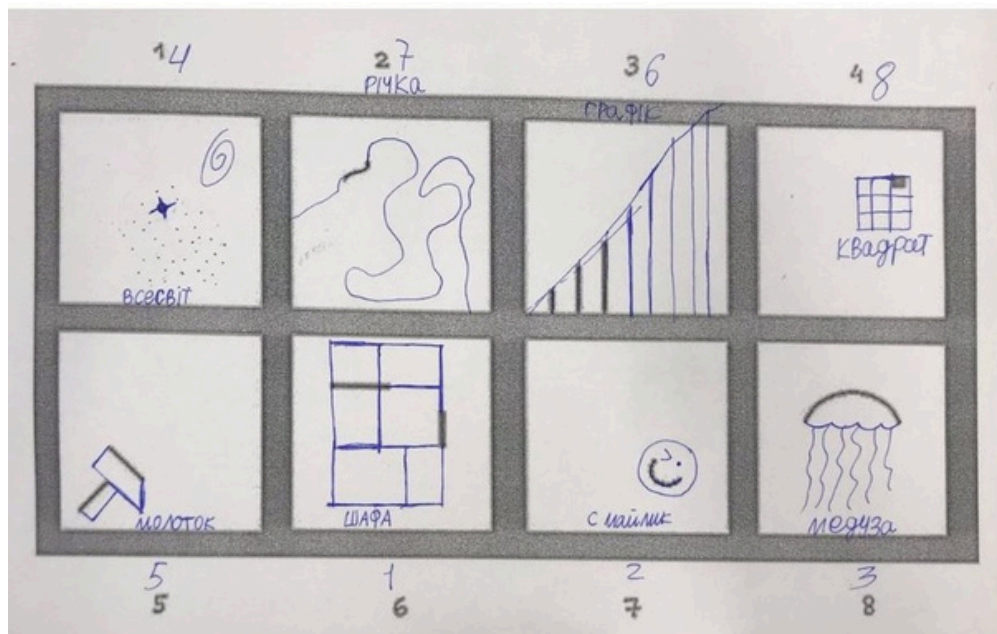
אצל ילדים עם מגבלות שכליות, אשר מתעכבים בהתפתחות הקוגניטיבית שלהם, ניתן לראות שהציורים מתפתחים בצורה איטית יותר ואפילו היכולת נעצרת והציורים נשארים בשלב השרבוט או "ראשנים" סכימטיים.

להלן דוגמה של מבחן וארטג שנעשה ע"י גבר עם מגבלות שכלית וקוגניטיבית. כאן ניתן לראות שרבוטים ללא שום משמעות, ניתן לראות כאן את היכולת הפסיכומטרית אשר דומה לשלב הראשון של ציורים. זו התפתחות אינטלקטואלית דלה.

מבחן השלכתי וארטג - הוא כלי אבחוני, שהציורים בו יכולים להיות כלי עזר עבור גרפולוגים-מאבחנים לצורך אבחון המצב ההתפתחותי והבשלות הרגשית של המאובחנים. הציורים בכל ריבוע מאובחנים גם מהמקום של דיוק הציורים וגם אם קיימת משמעות סימבולית המאופיינת בכל גירוי. אלה יתנו מענה לגבי הרמה התפתחותית השכלית והרגשית של המצייר.

לדוגמה: מבחן השלכתי של ילד בן 11

יש כאן ציורים ברמות שונות, מציור מאוד קונקרטי- סימבולי (לדוגמה מדוזה בריבוע 8) עד למשהו אבסטרקטי-סימבולי (גלקסיה בריבוע 1). יש ציורים סכימטיים (ארון בריבוע 6 או נהר בריבוע 2). עבור גיל 11 זה נחשב למצב נורמאלי של התפתחות שכלית.

מה שחשוב מאוד לבחון זה גם את הפרופורציות שבציור, גודל הגיוני, הבניית הציורים. רק בריבוע 3 ישנה חריגה מהמסגרת, למרות זאת החריגה הזו מגבולות המסגרת נחשבת יחסית תקינה בגיל זה.

הריבוע הזה (3) משקף את היכולת להתאים את החלומות, השאיפות והרצונות ליכולות הביצוע האמיתיות של הילד. עבור ילד בן 11 יכולה להיות בעיה לא קטנה להראות את יכולות הביצוע של רצונותיו באופן הגיוני.

מכיוון שרואים כאן ציורים מובנים, גודל תקין אפשר להניח על התפתחות תקינה של הילד, גם שכלית וגם ביצועית.

פיענוח המבחן ההשלכתי - שלב אחרי שלב

ריבוע 1 - ריבוע של אגו, ערך עצמי והרגשה עצמית.
הנקודה (הגירוי) מושחרת ומוגדלת. ניתן לראות את הריכוז בעצמו, ב"אני העצמי". זה מראה על סוג של אגוצנטריות שנחשב יחסית תקין אצל הילדים בגיל זה. ציור עצמי אבסטרקטי עם השם "גלקסיה", שמים עם כוכבים, ציור של גלקסיות מצביע על כך שילד כבר מסוגל לראות את עצמו מעט מהצד ומרחוק. למרות שהתמקדות בעצמו עדיין קיימת אך ניתן להבחין בהתפתחות אינטלקטואלית מאוד גבוהה בתהליך ההתבגרות.

ריבוע 2 - ריבוע של התמודדות המצייר עם החברה, יחסים בינאישיים
כאן הציור הוא סכימטי ונראה אפילו מעט מרושל, מראה על סוג של הכללה והפשטה של המציאות. לפי הציור ניתן לראות שהילד חלק מהחברה, יש לו השפעה טובה מסביבה אך כרגע אין לו ביקורת הגיונית של המתרחש ושל הסביבה עצמה. ניכרת מושפעות, ומובלות אחר הזולת. הציור מראה על רמה יותר נמוכה של ההתפתחות השכלית ואמוציונלית בתחום החברתי שלו.

ריבוע 3 - ריבוע של תכנון, שאיפות
ציור סכימטי ורציונלי, סוג של עקומת גדילה. הציור מתאים לנורמה. למרות זאת ישנה חריגה מגבולות הריבוע, אשר יכולה להעיד שכרגע אין לו יכולת הגיונית לגשר בין הרצוי למצוי. אבל זה עדיין נחשב לתקין אצל מתבגרים ונערים.

ריבוע 4 - ריבוע של התמודדות עם הלחץ
ריבוע שחור הוא חלק מרשת המורכבת מריבועים נוספים, השם שהוא בחר לציור "ריבוע". ציור המורכב מצורות גיאומטריים מהווה סוג של מנגנון הגנה המבטא רציונליזציה. זוהי הגנה המיוחסת יותר למבוגרים מאשר לילדים ומראה התמודדות אינטלקטואלית עם הלחץ. אין כאן התנגדות ללחץ, אדישות או בריחה ממנו אלא התמודדות מחושבת ולא ילדותית.

ריבוע 5 - פתרון בעיות, ביצוע
הפתרון הנבחר הוא פטיש, זהו ציור השייך לסוגי ציורים המיוחסים לביצוע של פעילות מסוימת. ציור הפטיש הגיוני מכיוון שכאן מדובר על פתרונות קונקרטיים ומעשיים לגירוי. הציור מבטא את הפתרונות בהם הילד משתמש בחיי היום יום על מנת לפתור בעיה או מכשולים כלשהם. הפתרון הפחות טוב כאן יהיה ציור של משהו אבסטרקטי ולא מעשי שיראה על חוסר התאמה של פתרונות לבעיות. עבור הילד בן 11 זו דוגמה להבנה טובה של תחום זה בחיים. יש לו יכולות מעשיות, פרקטיות ויכולת לפתור בעיות.

כמובן שלא הכל תקין בציור זה, אין יציאה מעבר לגבול הקו האנכי, קווים מאוד מתוחים וכו'. לכן יש לו קשיים פסיכולוגיים, למרות זאת הציור מראה על סוג חשיבה פרקטית ומעשית.

ריבוע 6 - ריבוע של הסתגלות, אינטגרציה

בריבוע זה בד"כ מציירים ציורים בעלי משמעויות אשר מבטאים את השקפת עולמם, ערכים, ומקום שלהם בחיים. בריבוע הזה נהוג לצייר ציורים קונקרטיים או משהו סימבולי. פחות טוב כאשר הציורים הם אבסטרקטיים מדי ומרושלים אשר יכולים להעיד על השקפת עולם וערכים לא ברורים של המצייר.

ציור של ארון מראה עד כמה השקפת עולמו של הילד מחייבת סדר וארגון לפי התפיסה שלו. אפשר להגיד שהגישה שלו לחיים כוללת איסורים והגבלות. הוא נמצא תחת שליטה ומגבלות, קשה לו לצאת מגבולות העולם סביבו. אפשר אולי לחשוב על היתכנות אירוע טראומטי כלשהו או שיש לו משהו שהוא מסתיר. פתרון זה יותר מתאים למבוגר מאשר לילד.

ריבוע 7 - ריבוע של רגישות, אינטואיציה, אמפטיה

לפי הנורמה בריבוע זה צריכים להיות פתרונות עדינים, רגישים, מוטיבים של הטבע, דמויות, חיות וכו'. חשוב לשים לב איך בדיוק ממומשים הפתרונות בדגש לנקודות. במקרה הזה בהתבסס על הציורים בריבועים אחרים נראה כי הילד בעל רגישות ועדינות, הוא בעל אינטליגנציה רגשית מפותחת.

הציור של "סמיילי" הוא סימבולי ומבטא רגש, למרות שהציור עצמו לא מבטא רגש אלא רק מסמל אותו. אפשר להבין שהנער דווקא מתקשה להציג את הרגשות שלו, הוא מבין אותם אך לא מראה אותם. עבור המתבגר זה בגדר נורמה מכיוון שבשלב זה של הגיל הילדים הופכים להיות ביישנים וסגורים בהבעת רגשות.

ריבוע 8 - ריבוע של מגננה, ביטחון, יחסים עם אמא

כאן מצפים לציור שהוא מעשי, קונקרטי. הציור "מדוזה" מקובל בציורי הילדים. מבחינת הפרשנות של "מדוזה" יש כאן חוסר ביטחון, רכות, מושפעות. ביחד עם זאת מדוזה מאוד גמישה וסתגלנית, לכן במקרים בהם היא מרגישה מאויימת זה יכול מאוד לעזור לה לשרוד.

ציור זה יכול להעיד על חוסר בשלות רגשית, קושי במציאת פתרונות רציונליים שיגנו עליו, גם כאשר מדובר על יחסיו עם אמא.

סיכום:

לאחר ביצוע האבחון של הווארטג, אפשר לדבר על רגישות רבה ותפיסת עולם לא כל כך יציבה של הילד/נער. ההתפתחות השכלית היא בגדר הנורמה ואפילו יותר בוגרת לילד בן 11 (ניתן לראות זאת לפי ריבועים 1 ו-4). למרות זאת קיימת עדיין ילדותיות, תלותיות ורגרסיה רגשית (לפי ריבועים 2 ו-8).

אפשר להסיק כי ילד זה מעט מושפע מסביבתו, אך לעומת זאת הפוטנציאל ההתפתחותי השכלי עוזר לו לנצל את מיומנויות אלו להגן על עצמו. הקושי הנראה לעין נמצא בריבוע 6 אשר מהווה את הקושי שלו בשל האיסורים והגבלות שחש בחייו. בסופו של דבר עם הזמן הוא עלול לפתח מיומנויות רגשיות שיודחקו, שיעמדו אל מול העולם הרוטיני והמסודר שלו.

טיפול רגשי וגרפותרפיה

מאת: אן קאמינגס

חברה באקדמיה הבריטית

לגרפולוגיה BAOG

חברה במכון הבריטי לגרפולוגים

MBIG

בעלת דיפלומה של הקרן לייעוץ

טיפול רגשי BCMA

חברה במכון ליעוץ רגשי

יועצת באיגוד הבריטי לרפואה

משלימה FETC

תרגום מאנגלית

אני מטפלת רגשית מוסמכת עם ניסיון של למעלה מ-20 שנה דרך הקרן לייעוץ טיפולי רגשי. המעורבות שלי בגרפולוגיה משתרעת גם היא על פני יותר מ-20 שנה, והוסמכתי כחברה באקדמיה הבריטית לגרפולוגיה ב-1997 וכחברה במכון הבריטי לגרפולוגים.

אני מחברת הספר- ריפוי רגשי לילד הפנימי: מדריך ההישרדות למסע החיים. A Survivor's Guide to the Journey of Life, זהו ספר על המסע של הילד הפנימי וכיצד הילד הזה משפיע על ההתנהגות שלנו כיום

מעבירה הרצאות וסדנאות במכון הבריטי לגרפולוגים ואיגוד הגרפולוגים הבינלאומי, כמו גם לקבוצות פרטיות.

העבודה במשרדים שונים במשך למעלה מ-25 שנה, העניקה לי ידע רב ערך על האופן שבו ארגונים ואנשים שורדים בעולם העסקים. למדתי על האנשים עצמם, על השקפותיהם, דעותיהם ותפיסותיהם על החיים ועל העולם הסובב אותם. יתר על כן, בעוד הידע שלי בגרפולוגיה איפשר לי להבין מדוע אנשים הגיבו בנסיבות מסוימות, מצאתי את עצמי רוצה לעזור להם. כבר לא הייתי מרוצה מעבודתי. אנשים סבלו, והם היו זקוקים לעזרה. אבל מה יכולתי לעשות?

ואז ראיתי פרסומת לקורס בטיפול רגשי וידעתי שזה מה שאני רוצה לעשות. במהלך ההכשרה למדתי על רגשות, מה הם היו, כיצד הם נוצרו וכיצד הם שלטו בחיינו ושיבשו את חייהם של אחרים. כעס, אשמה, פחד, צער, בושה, אלה היו הקשיים העיקריים, אבל מעניין שדווקא אהבה ואושר גרמו לאנשים יותר בעיות בחיים. על ידי התייחסות לאחרים דרך רגשות אלה, תפיסתם את החיים, את עצמם, את יכולותיהם, חוזקותיהם וחולשותיהם התעוותה. הלמידה על הילד הפנימי הייתה תובנה נוספת. זה הילד שהיינו, והילד שעדיין נמצא בתוכנו, אם כי אולי נשכח מזמן, שכן היינו צריכים "לשים בצד את הדברים הילדותיים האלה" כשהפכנו ל"מבוגרים".

הטיפול הרגשי לימד אותי על התמימות והטוהר של תינוק שזה עתה נולד. איך המטרה העיקרית היא לשרוד, אבל הוא צריך להסתמך לחלוטין על אחרים עבור מזון, בטיחות, אהבה כדי להישמר נקי ונוח. כתוצאה מכך, כל דרך שבה יתייחסו לילד באותן שנים מוקדמות מכריעות תקבע כיצד הוא תופס את עצמו, את הזולת ואת העולם החיצון. במילים אחרות, החוויות המוקדמות שלנו מכתיבות אם "מהות הליבה" או "תחושת מי שאנחנו באמת" תפרח ותגדל, או, כפי שקורה לעתים קרובות יותר, קבורה תחת דרישות חיי היומיום, והצורך שלנו לשרוד. ככל שהילד הזה יגדל, החוויות המוקדמות האלה יחזרו על עצמן, וייצרו דפוסים.

דמיינו את הילד הקטן שנשאר לבכות זמן מה לפני שמישהו מגיב. אם זה קורה מדי פעם, הילד מסתגל, אבל מה אם זה קורה שוב ושוב. דמיינו את הבידוד, הנטישה, השקט שהילד חש ואולי אפילו את החושך. אין פנים מחייכות של הרגעה ונחמה. אף אחד לא אמר לילד הזה שאמא עייפה, עסוקה, חולה, או אפילו שהטרנד האחרון בהורות הוא לתת לילדים לבכות, באשליה ש"זה לא יזיק להם".

מטבע הדברים, תחושות אלה של להישכח, להיות לא רצוי, לא נשמע או לא אהוב אינן ידועות במיוחד בשלב זה, שכן מנגנון ההישרדות של הילד לא יכול היה לשאת מחשבות כאלה. אף על פי כן, הם יהיו שם, בלא-מודע, מוכנים לעלות על פני השטח בזמן אחר, אולי שנים רבות מאוחר יותר. דמיינו את התרחיש של עמידה מחוץ לדלת הכניסה של חברה. אתה מצלצל בפעמון, ומחכה - אין תשובה. "זה מצחיק", אתה חושב, "היא יודעת שאני בא היום. איפה היא, למה היא לא עונה?" אתה מצלצל שוב בפעמון, ואז דופק בדלת, אולי אפילו קורא. מצב כזה יכול לעורר בנו רגשות רבים, כגון בידוד (להיות מחוץ לדלת), להיות לא נשמע (אין תשובה), לא אהוב, וכן הלאה. באופן טבעי, לא כולם מרגישים אותו הדבר, אבל זו רק דוגמה לאופן שבו הרגשות הקבורים האלה עולים על פני השטח כאשר הם מופעלים - לא משנה כמה קטן או חסר חשיבות הטריגר עשוי להיות. בספרו, אינטליגנציה רגשית, דניאל גולמן מדבר על זיכרונות שהם "טעונים רגשית" וזיכרונות אלה הם שמפעילים את אותם רגשות שחוו בעבר. רגשות אלה מעולם לא שוחררו, או אפילו הוכרו, כפי שהיו כואבים מדי אז, ומפחידים מדי עכשיו.

ההשפעה של הבכי ההוא תשתנה בהתאם לילד, למטפלים ולסביבה שבה הילד גדל. עם זאת, ללא ספק יהיו תחושות של חוסר ביטחון, חוסר ודאות וחוסר שביעות רצון לגבי עצמם והעולם הסובב אותם. ילד אחד, תקראו לו ילד א', יכול להגיב נגד זה בכך שילמד לעשות הכל בעצמו, כי הוא מרגיש שהוא לא יכול לסמוך על אחרים שיעשו משהו בשבילו. הוא הדחיק את תחושות חוסר הביטחון שלו ותופס את העולם כמקום בודד ולא מועיל, שבו הוא צריך לקחת מה שהוא רוצה. הוא עלול להפוך לתחרותי מדי, למשל "Moving Against" של פרום הנצלני, שבו מדובר בהישרדות של החזקים. ילד אחר, ילד ב', רואה גם הוא את העולם כחסר ביטחון, אבל נעשה מופנם יותר, מאוכזב, ומעדיף להיאחז בכל מה שיש לו, כי אולי כבר לא יהיה, למשל טיפוס האגירה של פרום, "טיפוס המתרחק" של הורני. בעוד שהם רואים את העולם מנקודות מבט שונות, גם ילדים אלה, וגם כמבוגרים, יתקשו להתייחס לאחרים, וקושי זה יישאר איתם למשך שארית חייהם.

בבית הספר, ילד א' עשוי לגלות שבריונות כלפי אחרים כדי שיתנו לו את מה שהוא רוצה, מעניקה לו מעמד, עם סמכות מסוימת וכבוד מצד אחרים. ילד ב' עלול להיות זה שסובל מבריונות. כל הילדים מפתחים אסטרטגיות שיאפשרו להם להתמודד עם החיים ולשרוד. עם זאת, אף אחד משני הילדים האלה לעולם לא יהיה מרוצה ממה שיש לו. כתוצאה מחוסר הטיפול בצעירותם, הם תמיד ירצו יותר.

כשילד א' הופך למבוגר ונכנס לעולם העבודה, הוא ירצה כל הזמן לטפס לפסגה, לא ידאג במיוחד למי שהוא רומס בדרך. בסופו של דבר, המשמעות היא אויבים רבים, סכסוכים ודיסהרמוניה. בשלב מסוים, עלולה להיות מחלה כתוצאה מהלחץ הבלתי נמנע שנתקלו בו. ילד ב' עלול שלא לדחוף את עצמו קדימה, מתוך אמונה שאין טעם, ולכן עלול למצוא את עצמו בעבודה לא מספקת, לא מתאימה, שבה ניתן לעקוף אותו לצורך קידום, אך לחשוש לעשות שינויים כלשהם, ולחשוב לעצמו "זה בסדר כאן, באמת". הוא עלול גם למצוא את עצמו נאבק בבריאנות לקויה, הצטננות מתמשכת, שפעת, הפרעות בקיבה וכו', אבל הוא ימשיך כי זה מה שהוא למד מילדותו - אחרי הכל, אמא הגיבה לבכי שלו - בסופו של דבר.

עלי להדגיש כי זהו בסך הכל תרחיש שיכול להתגלגל, בהתאם לילד עצמו, בהשפעה המרומזת והמפורשת של ההורים/המטפלים, האחים, בני גילם והסביבה בה הוא גדל. כאן הטיפול הרגשי יגלה במהרה כל דפוס חוזר, וימצא את המקור. לאחר מכן, באמצעות טכניקות שונות, ומונחה על ידי הרגשות, המטופל מגיע להבנה של "הפצע הרוחני" שלו. המפגש עם הילד הפנימי מאפשר למטופל להתמודד עם נושאים אלה, ומאפשר לרגשות הקבורים להשתחרר בבטחה ובעדינות. במהלך הטיפול עובר המטופל שינויים עדינים בתפיסתו את עצמו, את החיים ואת העולם הסובב אותו. כתוצאה מכך, טיפול רגשי הוא מאוד מצליח עם התקפי חרדה, אגורפוביה, התעללות (פיזית, נפשית, רוחנית ומינית), בריונות, בעיות התנהגות, דיכאון, שכול ואובדן, כמו גם רגשות בושה, אשמה, פחד וכעס. הטיפול עובד מהר יחסית ברגע שמזהים את "רגשות הליבה", וההחלמה יכולה להיות מהירה מאוד, לעתים קרובות עם השפעה חיובית על שאר בני המשפחה, והחברים.

אני מוצאת כי גרפולוגיה משחקת תפקיד חשוב בעבודתי עם טיפול רגשי, שכן היא ממחישה את ההשפעה שיש לטיפול רגשי על המטופל, ואת השינויים שיכולים להתרחש. כל המטופלים מגישים כתב יד שלהם בתחילת הטיפול, וחלקם נדהמים לראות את ההבדל בסיום. לעתים קרובות, האזור האמצעי של הכתיבה, הופך מוגדר יותר, עם פחות סירבולים, המציין יותר ביטחון בעצמם, ואת הצורך של מאסלו להשתייך לקבוצה.

כמו כן ניתן לראות שינויים בזווית הכתיבה, משמאלית לישרה, או אפילו משמאלית לימנית. יתר על כן, עלייה בספונטניות, בחופש ובזרימה ניכרת בכתיבה כולה, ומציינת ויתור על הצורך לשלוט באחרים, ובעצמם. בנוסף, המרווחים בין מילים, אותיות ושורות עשוי להשתנות, כמו גם היווצרות בפועל של אותיות בודדות, כגון "s" ו-"f" אותיות האזור העליון ואותיות ראשונות (באנגלית - גדולות) וכמובן החתימה. עם זאת, שינויים יכולים להתרחש בכל שאר קטגוריות הכתיבה, כגון לחץ, מהירות וקישורים, ולעתים קרובות מאוד זה קורה באופן ספונטני, ללא מודעות הכותב. אני משתמשת בגרפותרפיה, במיוחד כאשר ניתן אישור וזה עוזר לשינויים להתרחש. שינויים בחתימה הם לעתים קרובות בלתי נמנעים, במיוחד כאשר היא גובשה לפני שנים רבות, לעתים קרובות הועתקה מהורה או מחבר קרוב, ומאז נעשה בו שימוש.

דוגמאות הכתיבה הבאות מציגות חלק מהשינויים שהודגשו לעיל. בכל המקרים, הגודל והשוליים השמאליים והימניים זהים למקור.

הכתב הראשון בכל הדוגמאות הוא 'לפני התהליך' והכתב השני 'אחרי התהליך'

דוגמא מס' 1: אישה בת 30, לחץ חלש

I can't wait to go away
for a few days and enjoy
being in the middle of
nowhere...

I really appreciate the thought and
time that you have given to me
and the understanding that you
have shown into the reasons behind
certain emotional difficulties that I
have had. I have learnt a lot about

לאחר התהליך הכתיבה ספונטנית יותר עם ריווח מאוזן יותר בין מילים, שורות ואפילו כמה אותיות (המילה "days" בשורה 2 ריווח לא מגובש שהשתפר אחרי התהליך). הכתיבה ממלאת את הדף, בשוליים צרים יותר, מה שמעיד על עניין רב יותר במעורבות עם אנשים ואירועים.

דוגמא מס' 2: גבר בן 20, לחץ בינוני-חזק.

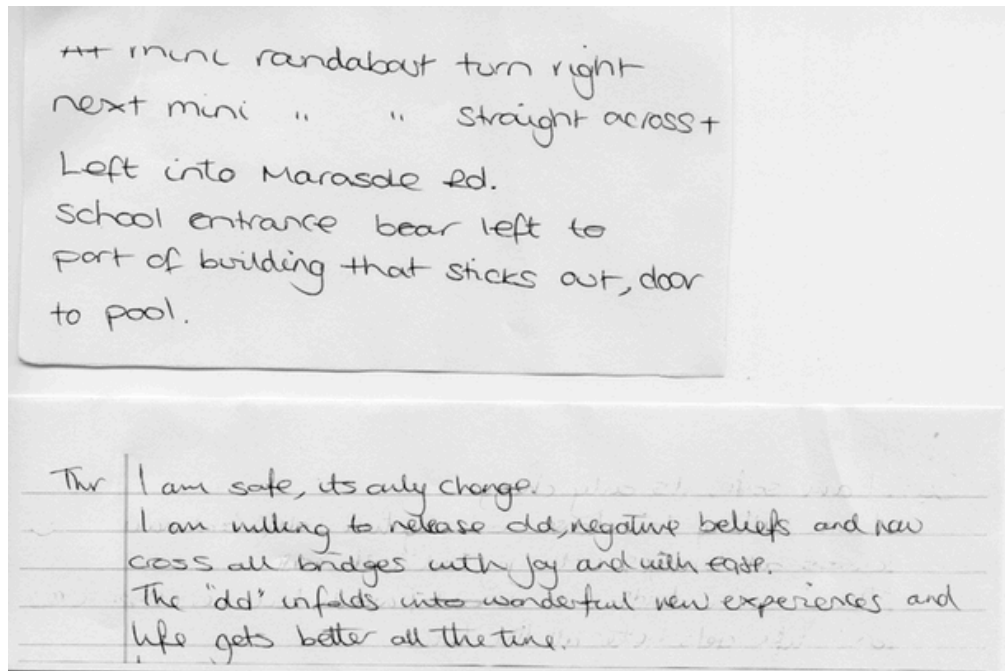
old and I have a wife called
who is years old and a son called

②pm

I release all fears and doubts
I now choose to free myself
from all destructive fears and
doubts I accept myself and
create peace in mind and
heart I am loved and I

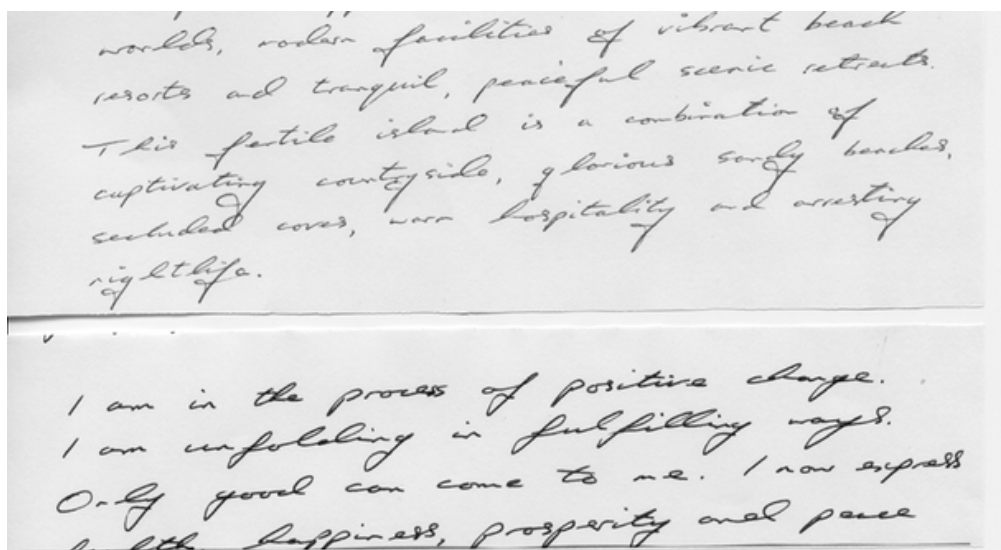
המרווחים בין המילים כל כך גדולים עד שכל מילה נראית מבודדת. זוהי תחושת בדידות. בדוגמא שאחרי התהליך שנכתבה כשיעורי בית בשלבים האחרונים של הטיפול, הלחץ חלש עד בינוני הכותב 'איבד' את האיפוק והפחד שלו לטעות. הפך לספונטני יותר, יצירתי ופעיל. עכשיו הוא יכול להמשיך בחיים בלי 'ללכת על ביצים'. בנוסף, שימו לב לקערות באותיות ה' ו-'m' שנוצרו ("and" שורה 1, "mind" ו-"and" שורה 5). זה היה מישהו שסבל מבריונות בילדותו, והיה בסכנה להפוך לבריון בעצמו. שים לב גם לאות ו שהכפילה את גודלה.

דוגמא מס' 3: אישה בת 30, לחץ בינוני

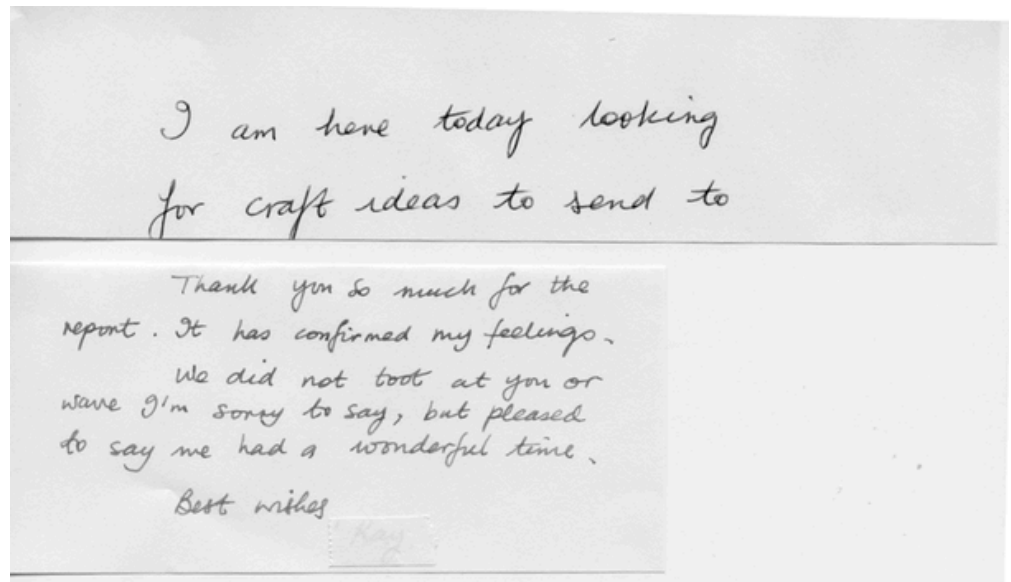
הכתיבה שלפני היא בוסרית, מעוגלת, עם דומיננטיות של האזור האמצעי, הפכה בוגרת יותר, חדה וספונטנית יותר. זה מאפשר לה להיות שותפה פעילה בחיים ולא מישהי שחיכתה מהצד. שים לב גם, השינוי הספונטני של האות "t". שהפכה מקו ישר לקערה.

דוגמא מס' 4: גבר בן 40

האופי המורכב, הרגיש והביקורתי של הכתיבה הוחלף באופי פעיל, בטוח ונחוש יותר. הלולאות העצבניות באזור התחתון הוחלפו בלולאה עגולות יותר, עם אפשרות אפילו לעשות קיצורי דרך ("f" בשורה 2 "fulfilling"). ה- אזור האמצעי גדל, והפריסה שלו גדלה, זה מראה ביטחון פנימי שמתחיל לפרוח. הוא כבר לא מתמהמה, והוא למד לומר "לא" לאחרים, מה שמאפשר לו לסדר את הניירת שלו במשרד ללא הפרעות.

סגירת דלת משרדו הייתה הצעד הראשון בכיוון זה, אך האצלת סמכויות לאחרים עדיין רחוקה!

אנו רואים כי הכתב שאחרי הטיפול נכתב באופן מגובש יותר, מרווחים בין מילים ושורות קטנים יותר. יש יותר ספונטניות עם פחות צורך לשלוט. הקישורים העולים הפכו גמישים יותר והנטייה של האות "s" ("send" שורה 2) השתנתה משמאל לימין ("so" שורה 1, "sorry" ו"say" שורה 4).

מאמר זה פורסם במקור בכתבי העת של המכון הבריטי לגרפולוגיה והאקדמיה הבריטית לגרפולוגיה.

בקרו באתר האינטרנט שלה ב-<http://www.thewritetofeel.com>
annecummings@thewritetofeel.com מייל.

מקרה של אלימות במשפחה ותוצאותיה הטרגיות

מאת: שילה לואו

CG, MS, CFDE

בעלת תואר ראשון במדעים ותואר
שני בפסיכולוגיה, גרפולוגית
מוסמכת, עוסקת בבדיקת מסמכים
משפטיים ועדות בבתי משפט.

תרגום מאנגלית

כתבה שני ספרי גרפולוגיה מוכרים

The Complete Idiot's Guide to Handwriting Analysis (2000) and Handwriting of
the Famous & Infamous (2001)

בנוסף כתבה סדרת מתח המבוססת על סיפורים מבתי המשפט הקשורים לזיהוי מסמכים וכתבי
יד. הסדרה הפכה לרב מכר באמאזון.

Written in Blood (2008), Dead Write (2009), Last Writes (2010), What She Saw
(2013), Inkslingers Ball (2014), Outside the Lines (2016), Written Off (2018), Proof
. of Life
(2019).

שילה כתבה ספרי עיון נוספים על כתבי יד והתנהגות. קריאה בין השורות (2018), לימודים
מתקדמים בפסיכולוגיית כתב יד (2018), הפרעות אישיות וחרדה (2018), והצלחה בעסק של
ניתוח כתב יד (2019).

היא עזרה בהקמת תוכנת ניתוח כתב יד המשמשת באכיפת החוק, בממשלות ובעסקים.
מלבד כתיבה, שילה מלמדת ניתוח כתב יד לסטודנטים ברחבי העולם. היא גרה בונטורה,
קליפורניה.

התפרצויות זעם, נאומים ארוכים וכועסים, ויכוחים סוערים, צעקות, סטירות, דחיפות. אלה הם רק חלק מהביטויים של הפרעה המתבטאת באי שליטה בדחפים. למרות שהתנהגות זו אינה נחשבת להפרעת מצב רוח או הפרעת אישיות, זהו מצב פסיכיאטרי הרסני, והוא לעתים קרובות מרכיב בתפקוד של תא משפחתי לא מתפקד, ובדרך כלל מוביל לסוגים נוספים של התעללות. אם נוסף גם הפרעת אישיות לתמהיל זה התוצאה הצפויה יכולה להיות - אלימות.

הפרעות האישיות הקשורות לרוב לסיכון לאלימות הן הפרעת אישיות גבולית (BPD) והפרעת אישיות אנטי-חברתית (APD).

אנשים שאובחנו עם הפרעת אישיות גבולית BPD עוסקים במאבק מתמיד להכיל את רגשותיהם, שהם תנודתיים ויכולים להיות מכריעים. מערכות יחסים, בין אם עם חברים, משפחה או בני זוג, הן אינטנסיביות אך חסרות יציבות.

לזמן מה, הם יעשו אידיאליזציה לזה שהם אוהבים, אבל תוך זמן קצר, ניתן לצפות מהם להתנדנד מקיצוניות אחת לשנייה ולהתחיל להאשים את בן זוגם בחנק, או בנטישתם.

הכעס שלהם עז וקשה לשלוט בו. הם יכולים לעבור מהתרוממות רוח לדכדוך מרגע אחד למשנהו ובחזרה להתרוממות רוח. ברור שלחולה BPD יש תחושת עצמי ירודה, וחוסר ויסות עצמי.

אחד המאפיינים העיקריים של מישהו שאובחן עם הפרעת אישיות אנטי-חברתית APD הוא חוסר אמפתיה. הם אינם מבינים, ולא אכפת להם, מרגשותיהם של אחרים, אפילו לא של מישהו קרוב אליהם, כגון בן זוג, הורה או ילד.

אדם עם APD עשוי להתחיל על ידי חנופה ומניפולציה כדי להשיג את מה שהוא רוצה. כשזה נכשל, הם הופכים להיות עוינים, תוקפניים ומאיימים, אפילו אלימים. התעלמות מביטחונם האישי וכן של אחרים עלולה להוביל לתוצאות חמורות.

וכשזה קורה, אל תצפו לחרטה. אדם זה לא ייקח אחריות על התנהגותו הרעה, אלא תמיד יאשים אחרים. APD מתחיל בדימוי עצמי ירוד. אחת ההגנות שהם בוחרים היא להפגין תחושת עליונות ויהירות, לדרוש כוח שלא מגיע להם.

כמעט בכל מקרה, שימוש בסמים מחריף את הבעיות.

הגורם העיקרי להפרעות אישיות הוא התעללות בילדות. באחוז גבוה מהמקרים בהם הקורבן הצעיר עד לאלימות פיזית, מינית ו/או רגשית, הוא גדל לבצע את אותה אלימות לה היה עד בשלב מוקדם בחייו. ילד הוא חסר אונים להגן על עצמו מפני הורה או אדם אחר. לגדול עם תחושות של חוסר אונים והערך העצמי הירוד הנלווה מוביל לחרדה ודיכאון והכעס שהם חשים על ההתעללות נוטה להיות מודחק.

למרות שהם שונאים את האלימות שהם היו עדים לה, במיוחד כאשר הם מרגישים שהיא מחלחלת בתוך עצמם, לעתים קרובות הכעס מתבטא במעשי אלימות כלפי בן זוג.

אדם שהתנהגותו מתבטאת ע"י הפרעות האישיות BPD ו-APD עשוי להשתמש בתקשורת מילולית ולא מילולית כדי לפגוע בבן הזוג נפשית ו / או רגשית במאמץ להשיג שליטה בחייו.

גורם משמעותי נוסף לאלימות במשפחה הוא פגיעה מוחית טראומטית (TBI), שיכולה להגביר את הסיכון להתנהגות תוקפנית ואלימה (מחקרים מראים 11-34%).

פגיעת ראש לא תמיד נראית חמורה, אבל, תלוי איפה התרחש הנזק, אפילו מה שנראה כמו זעזוע מוח "קל", או גרוע מכך, סדרה של זעזועי מוח, יכול להוביל לבעיות התנהגות חמורות. לדוגמה, נזק לאונה הקדמית של המוח יכול לייצר אימפולסיביות, שיפוט לקוי, חוסר אמפתיה והתנהגות אנטי-חברתית, תוקפנית או אלימה. על פי המכונים הלאומיים לבריאות בארה"ב, "תוקפנות היא אחת התוצאות הנפוצות ביותר של פגיעה מוחית טראומטית". <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC2918269/> בספרו "מי שנלחם במפלצות", תיאר רוברט רסלר, פרופילאי של ה-FBI, רוצחים סדרתיים רבים כמי שסבלו מפגיעות ראש בילדותם.

ומה בנוגע לכתב היד?

האם ניתן לזהות את סוגי ההתנהגויות המתוארות לעיל בכתב יד? אנחנו יכולים. עם זאת, ללא הרישוי המתאים, אסור לגרפולוג לאבחן מצב גופני או נפשי. לכתוב באבחון, למשל, "כותב שורות אלה סובל מהפרעת אישיות גבולית" יהיה טיפשי לומר וברוב המדינות, לא חוקי. עם זאת, אנו יכולים לתאר את ההתנהגות המאופיינת באבחון, כדלקמן:

BPD הפרעת אישיות גבולית -

שינויים במצב הרוח: שונות בגודל, בזווית הכתיבה, מהלך שורה תהודי, חוסר עקביות בעיצוב אותיות (צורה), התרחבות אופקית - רוחב משני בולט, אי סדירות כללית. קושי באינטראקציה אישית: רווחים בין מילים רחבים במיוחד, שוליים שמאליים צרים (בכתב אנגלי), שוליים ימניים רחבים, בעברית זה הפוך. שונות ברוחב האותיות. זווית שמאלית, דגש על אזור האמצע. אזור תחתון לא מפותח. מניפולטיבי: זוויות וחוט, רפיון, לחץ משתנה.

APD הפרעת אישיות אנטי סוציאלית -

בנוסף לאמור לעיל: חוסר יושר: חוסר קריאות, אותיות שנראות כמו אותיות אחרות. חוטיות מוגזמת, במיוחד בשילוב עם זוויות. קו כיסוי באזור האמצע, שחזור אותיות. אזורי כתיבה סבוכים. תוקפנות: צרות האותיות בתוספת לחץ כבד מאוד, רמה גבוהה של זוויות. קו בוצי, נטייה ימנית קיצונית - אותיות שפתאום נופלות ימינה. אותיות מלאות, סימני פיסוק כבדים.

אין זה סביר שכל כתב יד נתון יכיל את כל המאפיינים הללו, וייתכנו אחרים. הקשר הוא לא של אחד על אחד "זה אומר את זה", ולכן חשוב תמיד לשקול את ההקשר שבו סימן כלשהו מופיע - לפי תיאוריית הגשטאלט. ככל שמופיעים יותר אינדיקטורים, כך גדל הפוטנציאל להתנהגות פתולוגית.

רוב האנשים האלה, בעלי התנהגות פתולוגית לא אלימים כל הזמן, הם יכולים להיות די מקסימים ואינטליגנטיים. ואחרי שהתנהגו רע, סביר להניח שיתביישו, אולי יבקשו סליחה, ויבטיחו ש"זה לא יקרה שוב". כמובן, זה קורה שוב, והאלימות צפויה להסלים. זה מה שקרה בסיפור הבא של ג'ניפר (26) וטום (34).

איך הכל קרה?

ג'ניפר וטום הכירו על ידי אחיו של טום. הייתה ביניהם משיכה מיידית. תוך שבועיים טום רצה לעבור לגור עם ג'ניפר. הבעיה הייתה, שהוא היה נשוי ואב לילדה בת תשע. ג'ניפר התעקשה שהוא יטפל קודם כל בענייניו. הוא הגיש תביעת גירושין, ולמרות שהיו לה נקיפות מצפון לגבי המהירות שבה הדברים זזים, בתוך כמה שבועות הוא כבר גר בדירתה.

לג'ניפר היה עבר לא פשוט. בגיל תשעה חודשים היא נפלה מעריסתה על השטיח. הרופא שלה הרגיש שאין נזק, אבל ההתנהגות שלה השתנתה במהרה והיא החלה לסבול מהתקפי זעם בלתי נשלטים על בסיס יומי - צורחת ומשתוללת ללא סיבה נראית לעין. ההתנהגות החמירה ככל שהתבגרה, עם התפרצויות זעם קבועות, התרסה וחוסר סובלנות לסמכות. רק כשהייתה בת תשע ואיימה בסכין על אחד מאחיה הקטנים, ערכה פסיכולוגית הילדים סדרת בדיקות והגיעה למסקנה שהתנהגותה עולה בקנה אחד עם פגיעת ראש.

למרות טיפול ארוך טווח, כולל אשפוז של שלושה חודשים בתוכנית הבראה, ההתנהגות נמשכה. בגיל שלוש-עשרה החלה ג'ניפר להתנסות בסמים. היא ברחה מהבית לשבועות, נעדרה לעתים קרובות מבית הספר והחלה לעסוק בכישוף.

Page 13 *Bonnie*
F-11-48

There are three people
in the world that
I hate right now.
First, there's my brother
Eric. I can't stand him
because he always does
something and I get blamed.
Another thing is he makes
disgusting noises and he
does sickening, revolting
dances and he lies. Next,
Sandy. She is a repulsive,
massive overlord of what she
ate for dinner last night. She
is too nosy. Then there
is Mrs. Robinson. I just
don't like her because she
is a bitch.

כתב ידה של ג'ניפר בגיל 11

(שמה המקורי של ג'ניפר היה בוני, אבל היא שנאה אותו ובגיל ההתבגרות החליפה אותו לג'ניפר)

בגיל שמונה-עשרה, בן זוגה דאז קיעקע את שמו על גבה וגרם לה לסייע לו בגניבת חנויות ממתחם הכלבו היוקרתי - היא כמובן הורחקה ע"י המשטרה מהחנויות.

ג'ניפר, שלא יכלה לקיים מערכות יחסים עם גברים צעירים "נחמדים", תמיד נמשכה למתעללים. היא הייתה באמצע שנות העשרים לחייה כשעבריו מורשע הכניס אותה לבית החולים עם פרק כף יד פגוע ורשתית העין פגועה.

ובכל זאת, כשהוא התרחק ממנה, היא התחננה בפניו שייקח אותה בחזרה. הוויכוחים הסלימו עד כדי כך שהשכנים הזעיקו משטרה. כאשר לא נמצאו עליה פציעות, אך לחבר הייתה שריטה קטנה בגבו, היא נעצרה ונכלאה למשך שבוע. זה קרה פעמיים.

ואז היא פגשה את טום.

לא הרבה ידוע על העבר של טום, מלבד העובדה שהוא ציין שאביו החורג התעלל בו פיזית. אחרי התיכון הוא בילה חמש שנים במארינס (צבא ארצות הברית), עד ששוחרר בחוסר כבוד על גניבת ציוד. לאחר מכן, הוא החל לעבוד כסוכן פדרלי של ארצות הברית במה שהיה אז INS, שירות ההגירה וההתאזרחות, הידוע כיום בשם ביטחון המולדת.

ברגע שטום עבר לגור עם ג'ניפר, הדברים הדרדרו. היו ביניהם כל הזמן מלחמות. הוא מעולם לא התעלל בה פיזית, אבל למשל, בידעו שעליה לקום מוקדם לעבודה, החזיק אותה ערה לעתים קרובות כל הלילה, הטריד אותה עם פלירטוטים דמיוניים, והיא התנגדה לניסיונותיו לשלוט בה. שניהם היו שתיינים כבדים, מה שרק החמיר את המצב.

כשנשאל על פגיעת ראש, שעקבותיה הופיעו בכתב ידו, הודה טום כי הוא "הוכה בראשו כל כך חזק, שהוא כמעט התעוור", וטופל נגד כאבי ראש חמורים. נוסף לזה את השימוש באלכוהול ואת הלחץ בעבודה - למרבה האירוניה, ג'ניפר עבדה בשירותי הגנת הילד בתפקיד אדמיניסטרטיבי, בעוד שעבודתו של טום הייתה באכיפת החוק.

As I look out at the green mountains.
Looking at the people interact, as the sun
sets in the sky. I smell the grasses of
Virginia, that I miss out west. I had forgotten
about the squirrels and the fauna I had
enjoyed from boyhood. Suddenly, I realized
that the darkness that surrounded, engulfed my
soul had lifted and let the brilliance of life
shine in. I finally realized that it is the
simple things in life that truly count.
I looked up into the heavens and thanked
God for what I had.

underachievement

Be Shmitt

כתב ידו של טום

8-18 3pm

Had meeting w/ Rence + MK @ MK's request. She complained about my being late (twice in 4 weeks). On 8-17 I was late because my car was in the shop & I had to get a ride. Also discussed Jon's phone calls that, while inappropriate, were not my fault nor under my control. They decided I have to call in every morning, & threatened to take away flex time. This is excessive for being late twice, one time which I had no control over.

כתב ידה של ג'ניפר היה תמיד תמוה בעיני. למרות שבאישיותה היו כל הסימנים של הפרעת אישיות גבולית, היו מעט ראיות לכך בכתביה. בכתב ידה תמיד הפגינה שליטה שמעולם לא הייתה לה.

כתב ידו של טום, לעומת זאת, הראה סימנים של הפרעת אישיות אנטי-חברתית.

יחד, נראה היה כי הם עומדים לפני פיצוץ. זה מה שאמרתי לשניהם כשהוא ביקש ממני לנתח את כתב ידו. האזור העליון הקיצוני חושף את הצורך שלו לרצות את אביו (או מישהו שהוא תפס כדמות סמכותית), להיות בשליטה ולהאשים אחרים, במקום לקחת אחריות על מעשיו. למרות שזה לא ניכר בכתב, לחץ העט שלו קל מאוד, אשר יכול להיות מסוכן כמו לחץ כבד מאוד.

שני סוגי הכותבים כועסים ומתוסכלים, אך כעסם מתבטא בדרכים שונות. כותב הלחץ הכבד נוטה להתפוצץ ברגע שהוא כועס; הכותב בלחץ חלש מאוד צובר וצובר, ולבסוף מתפוצץ, ואוי ואבוי לכל מי שנמצא בקרבת מקום.

תשעה חודשים לאחר שנפגשו בבוקר אחד, רדף טום אחרי ג'ניפר וירה בה שמונה פעמים, כשהוא מכה אותה בכל איבר חיוני בגוף. כשהיא מוטלת ברחוב נכנס למכוניתו והחל לנסוע משם. המשטרה הגיעה אז. ארבעים דקות קודם לכן קראה ג'ניפר לעזרה, אבל רק כששכבה מתה על הקרקע הם נענו לבסוף. כשטום ראה את המשטרה בדרך, חזר והתקרר לגופה. הוא כרע על ברכיו לצידה והכניס את נשק שלו לפיו ושם קץ לחייו.

ג'ניפר הייתה הבת שלי.

בשנה שעברה פרסמתי ספר זיכרונות, GROWING FROM THE ASHES, המפרט את האירועים הללו, שהתרחשו בשנת 2000, ולכן הם הובילו אותי. כגרפולוגית מקצועית יכולתי לתאר את הפתולוגיה הנראית בכתב ידם, אך לא יכולתי לעצור אותה מלשחק בחייהם. עלינו להכיר תמיד במגבלותינו, ובו בזמן לספק שירות שלא יסולא בפז ללקוחותינו.

www.sheilalowebooks.com

www.sheilalowe.com

sheila@sheilalowe.com

מבחן וארטג

מאת: ריקרדו פרננדז

גרפולוג 35 שנה. בעל תואר בפסיכולוגיה ותארים מתקדמים בנוירופסיכולוגיה. מתעניין בעיקר בקשר שבין הפן הנוירולוגי לכתיבה. עוסק רבות בתחום הגרפופתולוגיה במיוחד אלה שקשורות להפרעות פסיכיאטריות. מרצה בכיר על מבחן וארטג, ממשיך דרכו של פדרו ד'לפונסו שפיתח את וארטג 16 הריבועים והגיע לסטנדרטיזציה לגביו, ונפטר לפני שהספיק לפתחו ל-32 ריבועים.

תרגום מספרדית

Mail: rafpsicografo@yahoo.com.ar Pag web: www.rafpsicografo.com.ar
Instagram: rfernandez_grafopsicologia Facebook: Ricardo Fernandez,
rafpsicografo@yahoo.com,ar

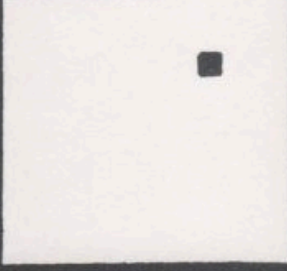
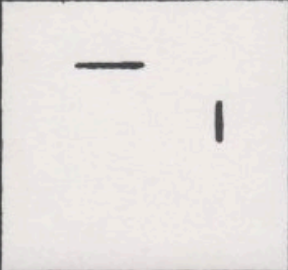
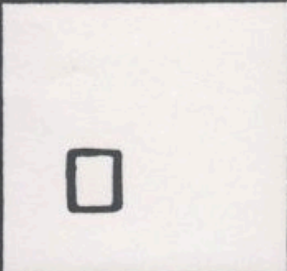
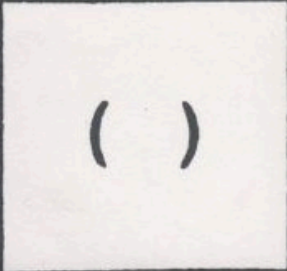
רקע ויסודות מבחן וארטג

המבחן פותח בסביבות 1930 על ידי הפסיכולוג הגרמני ERICH WARTEGG (1897 - 1983) וארטג, בחיפוש אחר דרכים חדשות לניתוח טוב יותר של האישיות, הבין שהבדלים בין אנשים ניכרים טוב יותר כאשר מציעים להם מבחן מובנה, שבו מפוזרים גירויים שונים לא קוהרנטיים, ודרישה לפתרון השלמה ספונטני.

זה הזכיר לווארטג מבחן מוסיקלי של (M.vidor) שבו שומעים לחן מסוים וכשהוא נקטע באמצע מבקשים להשלימו או מבחן לילדים שבו הם שומעים סיפור והם מתבקשים לסיימו (Obrick), מה שמאפשר לילד להתפתח רגשית.

וארטג מציע במבחן גירוי "ארכיטיפי" (ארכיטיפ הוא כל מה שמופנם בזיכרון ונוגע לדימוי הפנימי שיש לנו) שישמש קריטריון לפרשנות מבנה האישיות. כל אחד ישלים את הגירוי מתוך עולם הדימויים הפרטי שלו וכך נוכל לעמוד על אישיותו הייחודית של הכותב.

טופס וארטג 16 ריבועים

EXP. N°	PBA N°	NOMBRE	FECHA
		EDAD	PROF.
			
1	2	3	4
			
5	6	7	8
			
9	10	11	12
			
13	14	15	16

השלבים העיקריים בתהליך הביצוע (מהגירוי עד לציור מסודר)

1. הגישה הקודמת מול הגירוי:

בשלב זה, הנבדק קובע את ההכנה המנטלית והרגשית שלו לגירוי. זה יכול להיות גישה של פתיחות, סקרנות, חרדה, חוסר ביטחון או ביטחון, בהתאם איך הוא תופס את המשימה. שלב זה כולל את הדרך שבה הנבדק מכין את עצמו נפשית להתמודד עם המשימה.

2. הבנת הנתון:

בשלב זה, הפרט מפרש את הגירוי ומבין מה עליו לייצג בציור. זהו תהליך של ניתוח והבנה, שבו נקלטים פרטים, צורת האובייקט, המבנה או המטרה של מה שיש להציג. ההבנה תלויה גם ביכולת ההפשטה והסינתזה של הפרט, מה שמשפיע על איך הוא מארגן את המידע הוויזואלי.

3. הביצוע:

בשלב זה, הפרט מתחיל לבצע את הציור, תוך קבלת החלטות לגבי איך להציג את מה שהובן. זה כולל את בחירת הקווים, הצורות, הפרופורציות, וההפצה במרחב. הביצוע מושפע מהמומחיות הטכנית והיצירתיות של הנבדק, כמו גם מהיכולת שלו להוציא לפועל את מה שהוא הבין.

4. ההשלמה:

השלב האחרון כולל את סיום הציור. בשלב זה, הפרט מעריך אם הציור עונה על הציפיות או הצרכים שלו ומבצע שינויים אם צריך. שלב ההשלמה יכול לכלול גם את בדיקת הפרטים, הוספת אלמנטים סופיים או תיקון טעויות. היצירה המושלמת משקפת את השילוב של כל השלבים הקודמים ומראה איך הפרט פתר את האתגר המבני שהציב הגירוי.

תהליך ההבניה הזה הוא מרכזי להבנה איך אנשים תופסים, מארגנים ומביעים ויזואלית את המידע, והוא יכול לשקף היבטים שונים של האישיות, הקוגניציה והיכולות של הפרט. במהלך כל שלב, הנבדק מראה שתי גישות שמאופיינות ב:
(א) חוויותיו האישיות (גורם פנימי)
(ב) הנושא (גורם חיצוני)

כאשר הנבדק פועל תחת השפעת חוויותיו, הוא מבטא כבר בשלב הקודם (השלב הראשון של תהליך הביצוע) ציפייה טעונה רגשית.

לאחר מכן, בפרשנות לנושאים (השלב השני בתהליך), הוא מפרש אותם על פי מצבו הרגשי, לא מכיר את ערכם האמנותי ומגיב בצורה חופשית (שלב שלישי ורביעי בתהליך, "ביצוע והשלמה").

הספונטניות מאופיינת על ידי חופש ביטוי מרבי, שכן הנושא הגרפי הראשוני מעורר באופן טבעי תמונות, ללא התנגדויות או מלאכותיות.

הנבדק אינו מודע למצב שמציע הציור הלא גמור ומגיב בצורה ספונטנית, תוך התאמת תגובתו לאמצעי הביטוי שלו.

בזמן שהוא עובד, הוא נתון לכל סוגי הדחפים הרגשיים ונשאב ליצירתו הספונטנית.

כך, על ידי מתן צורת משמעות לציור, הוא מספק תגובה דרמטית, הומוריסטית, דמיונית או סימבולית. הגישה שנקבעת על ידי החוויה האישית (הגישה שהנבדק מראה בתהליך) נשלטת על ידי הרגשות והדמיון, בעוד שהגישה שנקבעת על ידי הנושא נשלטת על ידי אינטליגנציה ורצון.

פדרו ד'אלפונסו תרגם את המבחן לספרדית והוסיף שמונה נושאים לשמונה הנושאים המקוריים של וארטג.

16 הריבועים מוצעים עד להשלמה לכל אדם שיכול לצייר (אין הגבלת גיל).

מה דרוש לביצוע המבחן?

שני דפים מחולקים ל-8 תאים בגודל 4 ס"מ כל אחד. עיפרון רגיל.

יש לדחות כל סוג של עט, עט כדורי, עט נובע. במקרים מסוימים ניתן להשתמש בעפרונות צבעוניים. עדיף לא להשתמש במחק. חל איסור על שימוש בסרגל, מחוגה או כל כלי אחר.

הכוונה למבחן

ידרשו כמה פרטים חיוניים: גיל, מין, מקצוע ופרטים הכרחיים כדי להנחות את האבחון ולפרש כראוי את המבחן.

ייתן תחילה הדף עם שמונת התאים הראשונים.

תינתן ההוראה הבאה:

"לפניכם ריבועים המכילים גירויים לא גמורים, השלימו אותם בצורה הטובה ביותר האפשרית, עם השלמת ציור שיתעורר בכם באופן ספונטני".

עם תחילת המבחן ניתן להרגיע את הנבדק בכך שאין מתחשבים בזמן שיידרש לביצוע ושהערך האמנותי של הציורים אינו חשוב.

לכל ריבוע יש מספר בתחתיתו. אין חובה לעקוב אחרי הסדר שנקבע, לשם נוחות העבודה ניתן לבקש מהנבדק לרשום בגב הדף את הסדר שבו בוצעו הציורים ואת ההסבר לכל ציור.

בדרך כלל הנבדק יעלה סדרת התנגדויות. ההתנגדות העיקרית והנפוצה ביותר היא ההתנגדות הטבעית שאינו יודע לצייר. מומלץ לשלול טענה זו, ולהסביר כי מדובר במבחן אופי ולא בבחינה של יכולת אמנותית.

לאחר סיום שמונת הריבועים הראשונים, יש לאפשר מנוחה בהתאם לגיל ולמצבו של הנבדק, ולאחר מכן להגיש את הדף השני.

לאחר סיום הביצוע, הנבדק יכול לרשום בגב הדף מהם הנושאים שהיו לו הכי נעימים או הכי לא נעימים, ומהו הציור שהוא מחשיב כטוב ביותר או הגרוע ביותר. המידע הזה, אם כי אינו חובה, מסייע לנו בפרשנות.

פרשנות המבחן

16 ריבועי המבחן מאפשרים לדעת:

(א) הביצוע האישי

(ב) ההתנהגות: כל גירוי מעורר מתח דומה לזה שהנבדק חווה במצבים שונים בחיים האמיתיים, ומביא אותו להגיב ולהביע את ההתנהגות האישית שלו מול העולם. לפי זה ניתן לחזות את התנהגות הנבדק במצבים דומים בחיים האמיתיים.

(ג) המצב: הנושאים במבחן נוטים לחשוף את הדרך בה הנבדק מוצא פתרונות למצבים ולבעיות שלו. עמדת הנבדק מול בעיות מסוימות.

הציורים משקפים את הדאגות, ההעדפות, הרצונות וכו' של הנבדק, כלומר את עמדתו כלפי הבעיה שהוצגה.

(ה) נטיות האופי של הנבדק: כל נבדק, תוך שימוש באותם הכלים, משאיר חותם ייחודי על עבודתו. הציור משקף את המאפיינים האישיים של הכותב.

התגובות הגרפיות הן תוצאה של עיבוד בלתי מודע, פרי מתחים, חרדות ודאגות שחווה הנבדק, והם באים לידי ביטוי בזמן הציור.

בחינת 16 הריבועים מההיבט הגרפולוגי

נבדק את המרכיבים: חלל גרפי, סדר, ממדים, צורה, מהירות, הטיה, לחץ, רציפות (קישורים)

חלל גרפי

אנו מתייחסים למיקום, כלומר לחלק בתמונה שהנבדק בוחר כדי לבצע בו את הציור.

אזור עליון: אינטליגנציה – סופר-אגו

מבטא רצון לעלייה ומציג את המבנים שמנחים את השאיפות הרוחניות.

אם הציורים סכמטיים: פעילות מנטלית.

אם הם מורכבים: דמיון.

אזור אמצעי: רגשי – אגו

משמש כהתייחסות ישירה למבנה הרגשי של האופי. האזור האמצעי ממקם את הנבדק רגשית מול

עצמו ומול העולם הסובב אותו.

אזור תחתון: ביולוגי – איד

זהו התחום שבו מתגלים הדחפים, שמביאות לידי ביטוי את חרדת החיים, את אהבת המציאות החומרית

ואת הדאגה השלטת לגוף ולשימורו.

אזור שמאלי: עבר – אם

הנבדק מודאג מעצמו, חסר הסתגלות, חסר אלטרואיזם וחברתיות, כמו גם העדפה לעבר, לנושאים

היסטוריים ולמסורת.

אזור מרכזי: הווה – אני (אגו)

העניין העיקרי בהווה ובמציאות המיידית. כאשר הציור נשאר בגבולות אלה, זה מצוין יכולת תצפית.

אזור ימני: עתיד – אב

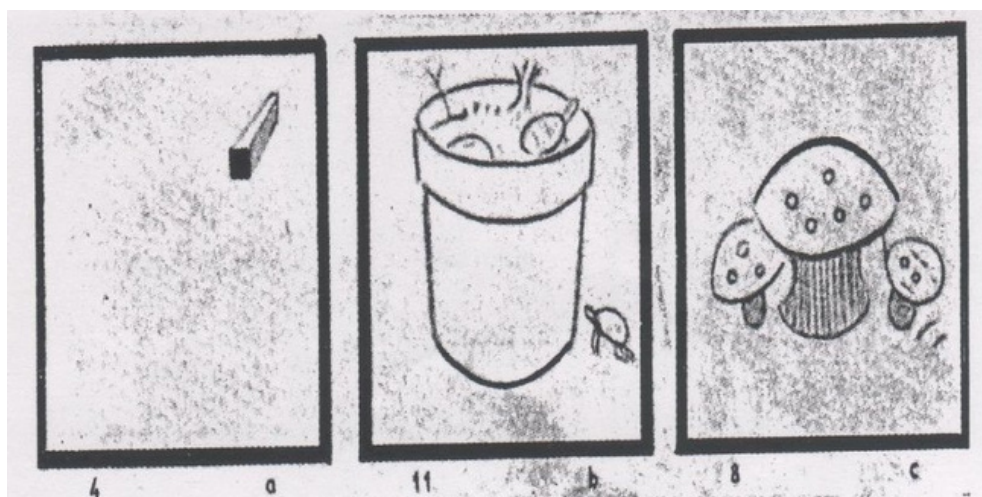
מביע את העניין של הנבדק בזולתו ואת תשומת הלב המועדפת עליו לעובדות ולאירועים עתידיים.

יכולת הסתגלות, אלטרואיזם, חברתיות.

שלוש האזורים באופן שווה: איזון רגשי.

האזורים האמצעי והעליון: דמיון.

האזורים התחתון והאמצעי: עודף רגשנות – תשוקה.

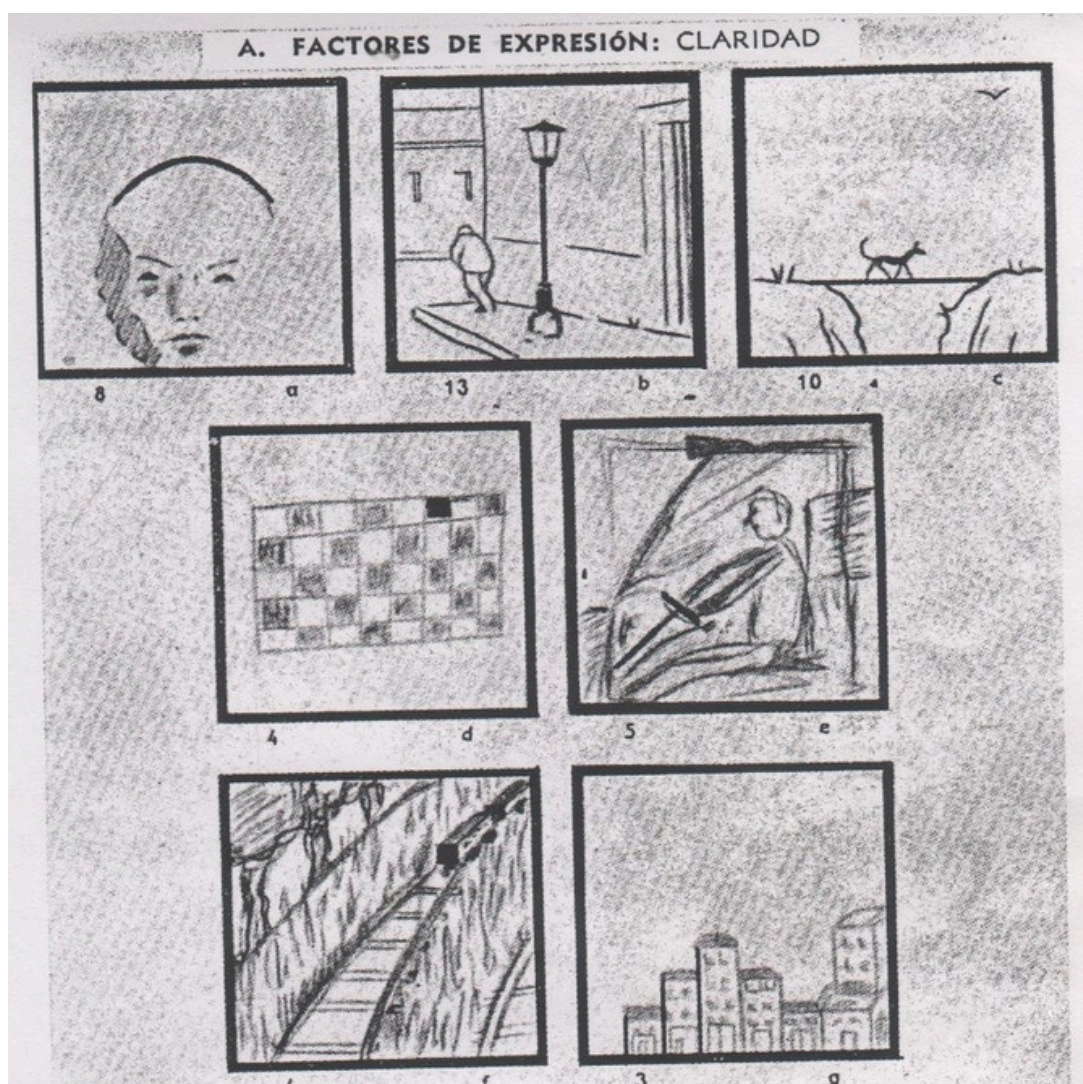

מיקום הציורים בעלי המשמעות בחלל כפי שנקבעו ע"י קריטריונים של עיצוב החלל – כללים חזותיים. אנשים בוחרים היכן למקם את עיקר התמונה כדי לקבל את תשומת לב הצופה או לגרום לקומפוזיציה להיראות ברורה, הרמונית ומאוזנת מבחינה חזותית.

בהירות לעומת חוסר בהירות

דיוק, חדות, שמירה על גבולות של כל אלמנט בציור. ציורים נחשבים כבהירים כאשר הצללים מכסים בדיוק את השטחים, לא חורגים מהם וממלאים אותם עד הקצה. הקווים לא צריכים להתערבב ביניהם וצריכים לאפשר את הגבול של הקווים העיקריים. המרחבים הלבנים צריכים להיחתך על מנת להציע לציור רקע ברור ונקי. הציורים אינם בהירים כאשר הצללים מטושטשים ואינם מכסים את השטחים באופן אחיד. או שהקווים מושחרים מדי והציורים מעורפלים ועמוסים בצללים. אין לבלבל את חולשת הקו עם חוסר בהירות. כאשר יש בהירות זה מבטא בהירות מנטלית, אובייקטיביות, ארגון, שיטה, יכולת תכנון, אפשרות להתמודד עם ולפתור בעיות. כאשר הקווים עמומים והציורים מעורפלים זה מבטא הצפה, קושי להבחין ביני לבין הסביבה, צורך להתרחב ולהתפרש.

כדי למדוד את המרחבים הלבנים, יש לקבוע את פרופורציותם ביחס לשטח הכולל של התמונה.

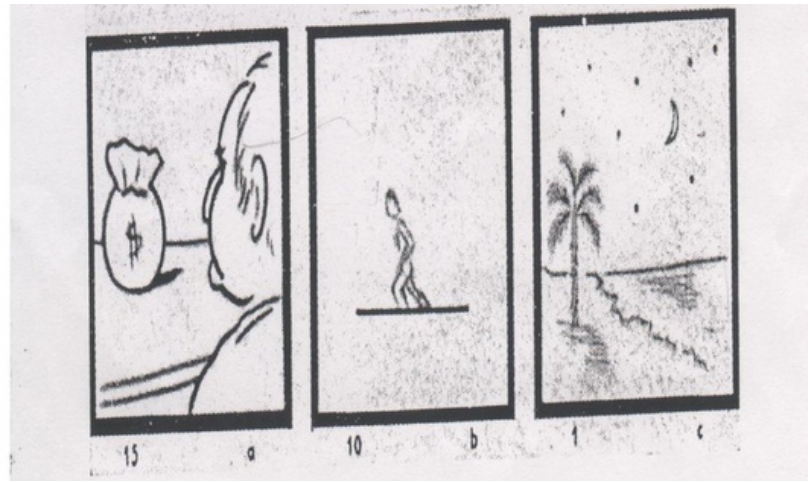
ממד

הכוונה לגודל של הדימויים המצוירים בכל ריבוע. הממד נתון לפי הגובה והרוחב של הציורים. **גובה:** התפשטות הציור בכיוון האנכי, כלומר, המקום שהנושא תופס בריבוע, מהבסיס ועד הקצה העליון הנגדי.

רוחב: מדובר בהיקף המילוי של הציורים בכיוון האופקי. הממד של התמונות בריבועים חושף את הדרך בה הנושא תופס את המרחב. ברור כי גבולות כל ריבוע מגבילים את הפעילות הגרפית, אבל הציורים מביעים בממד שלהם את יכולת ההתרחבות החיצונית של הנושא ביחס הפוך לשליטה שלו בחיים הפנימיים.

קטן: כאשר הציור תופס פחות מחצי הריבוע זה מבטא יכולת ניתוח, אובייקטיביות, יכולת התבוננות, שליטה עצמית, זהירות, סבלנות, חוסר ביטחון עצמי.

גדול: כאשר הציור תופס יותר מחצי הריבוע זה מבטא דמיון, ביטחון עצמי, התפשטות/התרחבות/מוחצנות, אנרגיה, חיוניות. כאשר הנושא כולל רקע (עננים, צמחים, כוכבים וכו'), כל אחד מהאלמנטים הללו ייחשב כחלק מהשלם.

צורה

בבניית הציורים, ישנם ארבעה אלמנטים פשוטים, אותם מזכיר וארטג כארכיטיפים (יונג). הניתוח של האלמנטים הבסיסיים שמרכיבים כל ייצוג גרפי מאפשר לנו להגדיר ארבעה סוגי ארכיטיפים פשוטים: הנקודה, הקו, העקומה והזווית.

הנקודה: מתבטאת בזכות אינסופיותה, חוסר הוודאות, אי-ההחלטיות, חוסר הביטחון, חוסר היציבות, בלבול, מבוכה וספק. הנקודה תמיד מסמלת את ה"אני". בכל ביטוי היא תמיד סימן לתמיכה. דרך הנקודה אנו יודעים איך הנבדק ניגש לפתרון בעיות. לאלה שלא מצליחים לפתור היא מדגישה עוד יותר את הספקנות ואת חוסר הביטחון העצמי ומסבירה את ההתנהגות דרך ריבוי בעיות לא פתורות. לדוגמה, הרבה נקודות בציור: מדובר בבקשה לתמיכה.

הקו הישר: מבטא יציבות, בטחון, החלטיות. זה מעיד על עומק הפעילות המנטלית, יכולת התבוננות, יכולת ניתוח וסינתזה.

הזווית החדה: מבטא אנטגוניזם, קשיחות, עמידות ומתח. תמיד מדובר בשני כוחות ניגודיים, שני דחפים שמתנגשים, גישה אופוזיציונית של מאבק, יש הרבה אנרגיה בזווית לפי איך שהיא מצוירת, היא יכולה להצביע על תוקפנות או יכולת שליטה. הזווית יכולה להעיד על חוסר אובייקטיביות, חוסר שליטה עצמית (אימפולסיביות), אנרגיה, חוסר הסתגלות, תוקפנות, חוסר זהירות, חוסר סבלנות.

העקומה: מבטאת גמישות, הסתגלות, טוב לב, הבנה, חברתיות. ביטוי להיבט הריגשי. תמיד מדובר בגישה רפלקטיבית, תמיד מדובר בתכונה שמרככת, אם נעשית עקומה במקום שבו היה אמור להיות קו ישר, זה מרכך את המתח.

כאשר סוג אחד בלבד של סימן יסוד מתערב במבנה של ציור, המשמעות הפסיכולוגית שלו מודגשת עקב חוסר ההתנגדות או ההתנגדות שנחשפת על ידי היעדר סימנים אחרים.

הפרשנות תתבצע אם כן בהתאם לארכיטיפים שחוזרים ומשולבים באופן שונה בציורים. הפעולה המפצה או האיזון שמתבטאים בשילוב של הארכיטיפים השונים שמרכיבים את הציורים יכולים להימדד ולהערך בזכות הפרופורציה בין תדירות של סימן והימצאותם הרבה או מעט של אחרים. לפי הערך של כל אחד מהסימנים הללו, היררכיה או עוצמה שלהם, ניתן ליצור פרופיל התנהגותי.

המשמעויות של הארכיטיפ יהיו שונות לפי המקום בו הוא נמצא בציור, ביחס למרחב שסובב ומגביל אותו. הארכיטיפ אם כן, נושא משמעויות שונות לפי מיקומו באזורים אופקיים שונים או אנכיים בהם מחולק המרחב הכולל של הציור. חשוב גם גודל הארכיטיפ ביחס למרחב הפנוי בציור.

בהתבסס על תיאוריה של ד'אלפונסו, יש אפשרות ליצור אינספור נושאים עם הארכיטיפים:

למשל **שילובים של קווים ישרים כמוצלב (או מגן דוד)** - אלה מוטיבים רוחניים דתיים. ככל שהם מצוירים באזור העליון הם מביעים רוחניות ובאזור התחתון - אשמה.

קווים מקבילים - מבטאים שליטה וסדר. **קרניים** - כמו קווים ישרים המצוירים לשמש מעודדים פיזור ודיכוי אנרגיה.

מרובע או מלבן - מבטאים סדר, שיטתיות וארגון ובתאי שהם מאוזנים.

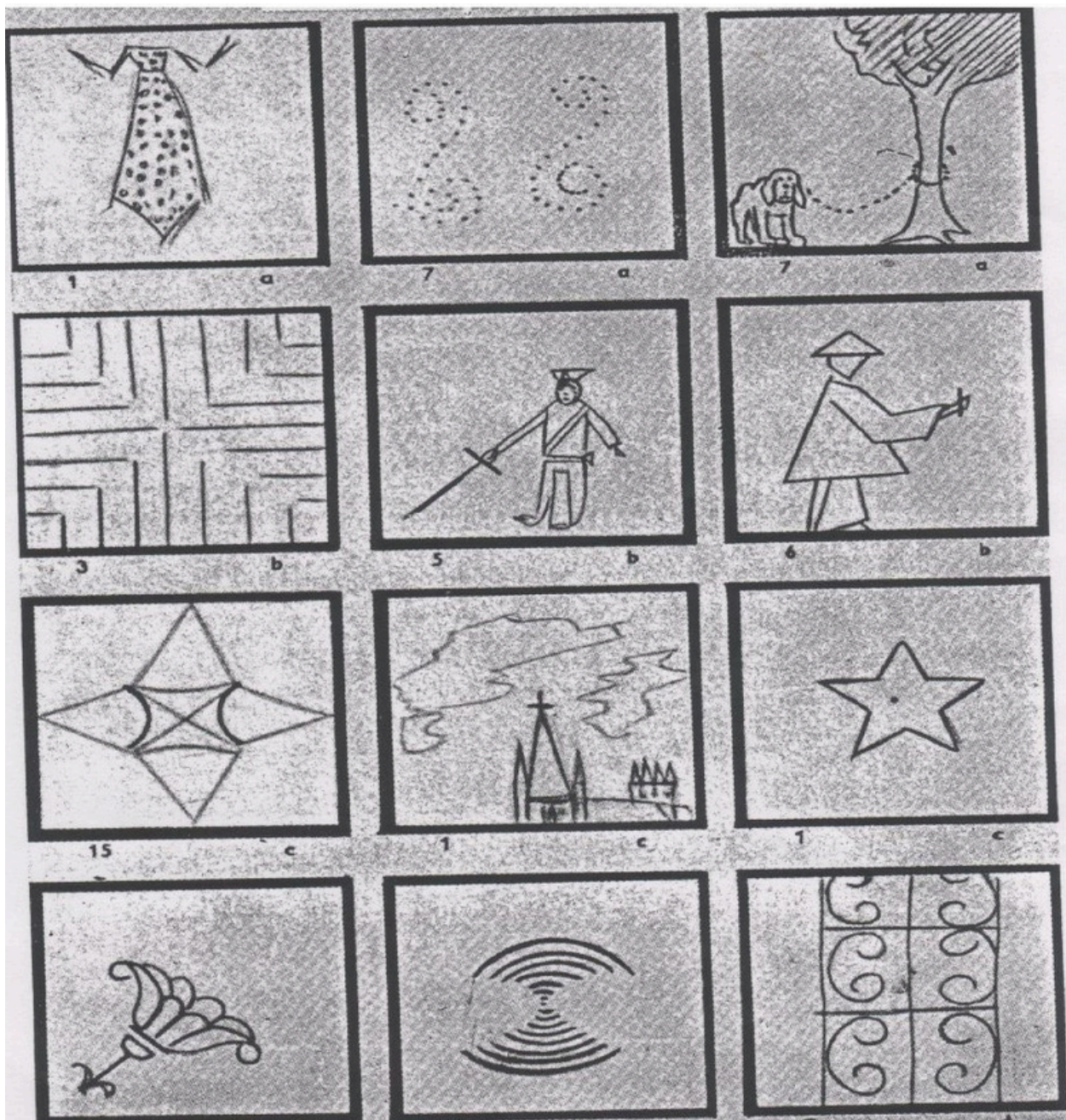
למשל ציורים שונים של זווית כמו **חץ** - המבטא התקפה ומיקוד. החץ תמיד מסמל אנרגיה מנותבת, גישה ברורה של התקפה, מהירות ומיקוד כי הוא מכוון "לכיוון" מסוים. אם הוא מכוון כלפי מעלה, אם מדובר בעקשנות אינטלקטואלית, אם החיצים מפוזרים, כל הדינמיקה אינה ממוקדת, אין כיוון ברור. המשולש - מעורר תחושת אנטגוניזם וקשיחות של התנגדות.

צירופים שונים של עקומות, למשל קווים גליים מבטאים היבט ריגשי וגם מעביר תחושה של קצב וריקוד. קערות - (פתוחות כלפי מעלה) - מעודדות את ההבעה הספונטנית ואת הקשר עם אחרים. הקשת (קמר, פתוחה כלפי מטה) יוצרת תחושת הגנה ומגבלה.

המעגל או האליפסה - ההגבלה וההתרכזות בצורת המעגל מסמלות אדם שסוגר את עצמו ומגדיר גבולות מול העולם שסביבו. למשל עיגול שלא סגור מבטא חוסר שלמות. האדם מתחיל הרבה דברים אך לא מסיים אותם.

הספירלה יכולה להיות צנטריפטלית או צנטריפוגלית. הספירלות תמיד מסמלות גישה אגואיסטית. **ספירלה צנטריפטלית:** אדם אינטרוברטי/מופנם - מרוכז בעצמו - חי בעולם הפנימי ומתעלם מהעולם שסביבו. **ספירלה צנטריפוגלית:** יותר אלטרואיזם וחברתיות.

הענן - לא משנה באיזו צורה הענן מעורר תחושת חלום והבעה חופשית. כמו כן, דמיון ומקוריות, אך גם חוסר פעילות וחוסר אנרגיה עקב בעיות רגשיות. אם העננים אפורים מאוד, זהו סימן לדאגה, ואם הם שחורים - חרדה. אם יש סערה, זהו פחד. העננים גם מסמלים את האמא. אם הם נקיים, יש רצון בנוכחות האם.

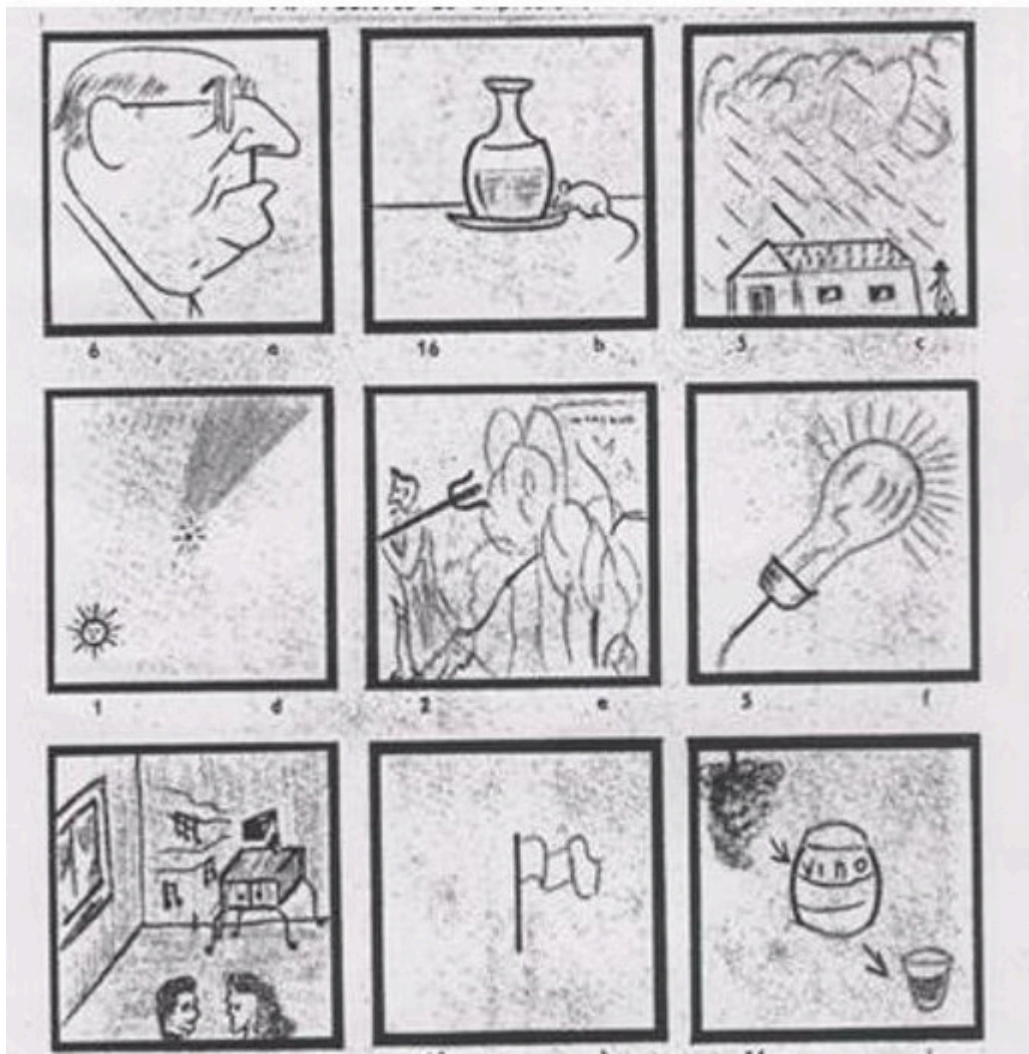

מהירות/דינמיות

חשוב לבחון אם יש הבעה של תנועה בציורים, למשל של יצורים חיים או של חפצים בתנועה, אמיתית או וירטואלית.

ציורים דינמיים - נחשבים הציורים הבאים: הגוף האנושי וחלקיו השונים, צמחים וחלקיהם השונים, בעלי חיים וחלקיהם השונים, כוכבים, עננים, גשם, רוח, עשן, אש, כל ציור הפולט אור ואנרגיה, כלי נגינה, דגלים ובדים בתנועה, כל ציור שמביע שינוי (למשל, חיצים), ספינות ומכוניות עם אנשים בתוכן.

ציורים סטטיים - מסכות, פורטרטים של בני אדם, בעלי חיים וצמחים דקורטיביים, נופים ללא עננים או כוכבים או ללא כל תופעה אטמוספירית, כוכבים ללא אור ואנרגיה, בדים ודגלים כחפצים דקורטיביים, עצים ללא עלים, פירות, עלים או פרחים חתוכים או נופלים, כל כלי רכב שאף אחד לא נוהג בהם.

לחץ

כאן מתכוונים ללחץ שהיד מפעילה על העפרון בעת הציור על הנייר. קל להבחין בלחץ על ידי נגיעה עם קצות האצבעות בצידו האחורי של הדף. נבחין בשלוש דרגות לחץ:

לחץ חזק

ביטחון עצמי, עקשנות, החלטיות, שליטה עצמית, דחף חיוני, יוזמה, אנרגיה, לעיתים חוסר הסתגלות.

לחץ חלש

לעיתים חוסר באנרגיה במאבק נגד מכשולי הסביבה, לעיתים יכולת גבוהה להתגבר על קשיים בגמישות.

לחץ לא יציב

אנרגיה משתנה ומצביעה על אופי פחות מגובש להתמודד עם בעיות הדורשות פתרון מיידי. רגשנות, חוסר ביטחון עצמי, חוסר עקשנות והחלטיות.

קו עבה

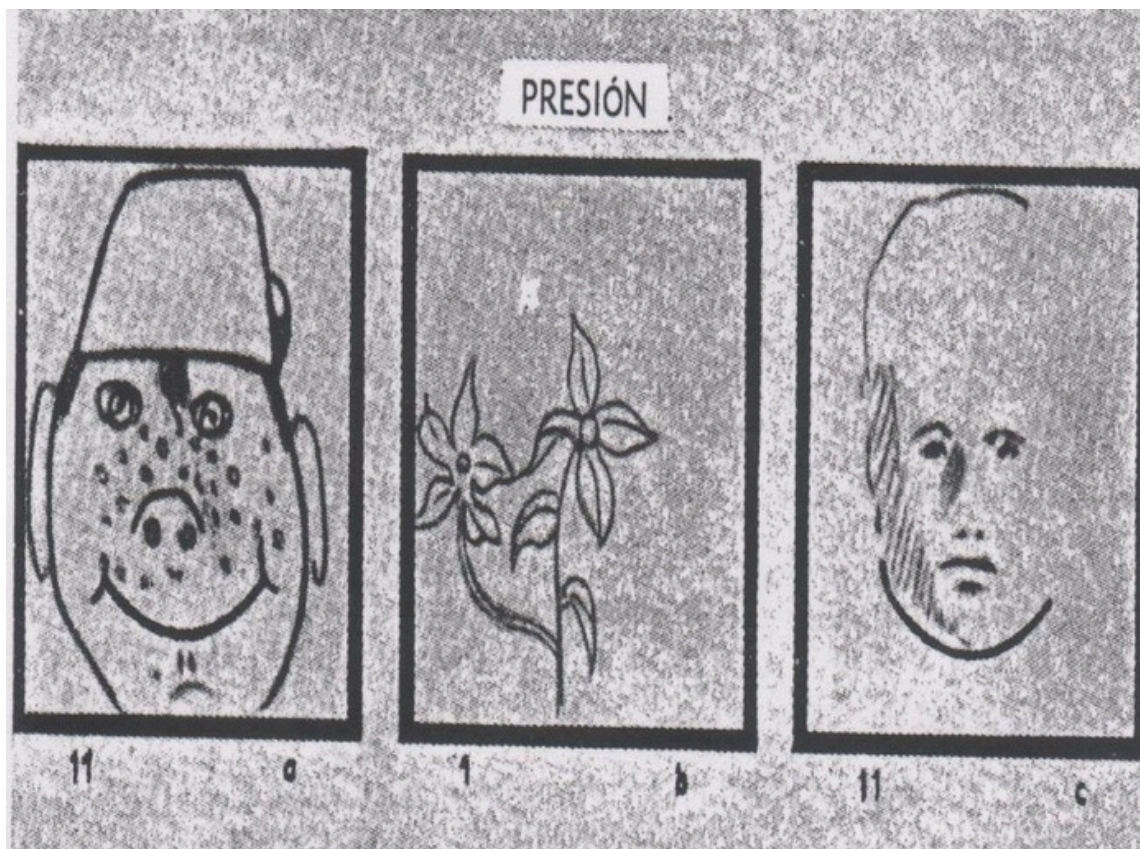
נוכחותם של קווים עבים שיוצרים את הרושם של קווים יותר עמוסים, מעידה על נטייה לסיפוק חושי. אנרגיה, שליטה בדחף חיוני, חושניות.

קו דק

הקו העדין והקל מתאים לאופי רגיש, הכלה ורוחניות מעודנת, עם קשיים גדולים יותר להגן על עצמם מפני לחצי הסביבה.

שילוב קווים עבים ודקים (הרמוני)

משקפים נטייה ספונטנית לתפוס את העומק והמרקם של מצבים. חוש התבוננות ויצירתיות.

רציפות (קישורים)

קוהרנטיות : חיבור בין קווים בנקודות החיבור של הציור - נטייה לחשיבה ולעשייה בדרך שמובילה אל המטרה הרצויה. עקביות והתמדה וכו'.

לא מחובר: כאשר נוצרים חיתוכים בנקודות שבהם הקווים צריכים להיות מחוברים. החיתוכים יכולים להתרחש בקו אחד או במספר קווים - חוסר עקביות, אינטואיציה וכו'.

צורת התקדמות: יש להתבונן אם התנועות הן פרוגרסיביות או רגרסיביות. פרוגרסיבי - הפניית תשומת לב כלפי חוץ, הסתכלות על העתיד. רגרסיבי - הפניית תשומת לב פנימה, אגואיזם.

הטייה/נטייה: קביעת האזור שבו הציור מכוון או פונה. אנכי או ישר - העדפה לפן אינטלקטואלי. לימין - חברתי, צורך בהתקרבות לאחר. לשמאל - הימנעות מהקשר חברתי, הגנה עצמית.

אנליזת הסמליות של כל אחד מהציורים לפי הגרפולוגיה והפסיכולוגיה

הארכיטיפים הם דפוסים אוניברסליים המשפיעים על ההתנהגות והרגשות של הפרט. בהקשר של ציורים, הארכיטיפים מייצגים מתחים שונים ובעיות מסוימות שהנבדק מבטא דרך קווים וציורים. הם משקפים גם בעיות פנימיות ודילמות, הארכיטיפים מעוררים תגובות מוגדרות בהתאם למיקומם בציור וכיצד הנבדק מייצג אותם.

מיקום הארכיטיפים בתוך הציור קריטי להבנת המשמעות שלהם. גבולות הציור ומיקום האזורים השונים מעניקים לקווים את הקשר והמשמעות שלהם. ללא גבולות אלה, הקווים מאבדים חלק מהערך הפסיכולוגי והגרפולוגי שלהם.

חשוב להדגיש כי קו מסוים יש לו משמעות כללית, אך כאשר הנבדק יוצר אותו, הוא מעניק לו פרשנות אישית.

לדוגמה:

ציור קו אנכי מבודד: אם קו ישר אנכי מופיע בציור, הוא מעורר מחשבה וניתוח. כיוון הקו יכול לשנות באופן מוחלט את כיוון הניתוח:

- אם הוא נמצא באזור העליון, המחשבה והניתוח יכוונו לנושאים רוחניים וגבוהים.

- אם הוא נמצא באזור התחתון, המחשבה והניתוח יהיו קשורים לדאגות מעשיות ויומיומיות.

הסימנים הגרפיים מקבלים ערך מיוחד כאשר הנבדק משלב אותם ביצירתו. שילוב זה מגלה כיצד הנבדק מקשר את עצמו עם הסמלים וכיצד אלה משפיעים על ההתנהגות והרגשות שלו. חלק מהסמלים יכולים להקל על השילוב הטבעי של נבדק, בעוד אחרים עלולים להפריע או להקשות על השתלבותם בציור.

למשל שימוש בקווים מעוגלים נעשה ע"י אנשים רגשיים, בעוד שאלה הנוטים להיות מחושבים ימנעו מהקווים העגולים. או לדוגמה ריבוע 4, הכובד שלו מושך אנשים אנרגטיים ופעילים ומונע אנשים עם נטייה רוחנית.

הציור לא רק משקף את הדאגות והעדפות המודעות של הנבדק, אלא גם מצביע על הרצונות העמוקים והמצב הרגשי של האדם. יש קשר ישיר בין הייצוג הגרפי לבין המצב הרגשי של הפרט. הבחירה במוטיבים ובקווים לא נובעת רק משיקולים מודעים, אלא גם מהשפעות לא מודעות המנחות את הנבדק לבחור בקו או דמות מסוימת על פני אחרים.

הסמל בציור תמיד כולל שני היבטים:

1. ההיבט השטחי/הגלוי: המציאות הגלויה, הקו או הצורה הנראית לעין.
2. ההיבט הסמוי: הרמיזה למשמעות העמוקה, כלומר, מה שנסתר מהעין ומה שמבטא את הרצונות הלא מודעים, מחשבות לא מדוברות ורצונות עמוקים.

לסיכום:

הארכיטיפים, הצורות הגרפיות ומיקומם בציור מציעים כלי חזק להבנת ההתנהגות והרגשות של הנבדק. האינטראקציה בין הארכיטיפים לבין המרחב הגרפי של הציור חושפת לא רק את המצב הפסיכולוגי של האדם, אלא גם את רצונותיו, דאגותיו ותפיסתו של העולם הפנימי והחיצוני. הסמלים הגרפיים הם הייצוג החזותי של תהליכים פנימיים, ובכך הם פתח לנפש הנבדק. הבחירה בנושא הציורי אינה נובעת רק מגורמים מודעים, אלא גם ממניעים לא מודעים שמניעים את הנבדק לבחור דמות אחת מתוך אינספור אפשרויות.

פירוט הריבועים

ריבוע מס' 1 - הנקודה

הנקודה היא ה'אני'.

כריבוע ראשון זה יקבע איך הנבדק מתמודד עם מצב חדש ואיך הוא ניגש לפתרון בעיות. אם הנבדק משנה את הסדר זה מעיד על כך שהוא חש נוח בסביבתו.

התגובה לריבוע תקבע איך הנבדק פועל מול הסביבה, אם הוא מסתגל, אם הוא חסום, אם יש גישה להתגבר על בעיות או לא. אם הנקודה מתחילה מבפנים החוצה או מבחוץ פנימה. הנקודה ממוקמת במרכז התמונה מושכת תשומת לב בזכות בידודה המוחלט שלה, אך גם מעוררת בלבול רב. המרחבים הלבנים שסובבים אותה מציעים אינספור אפשרויות לבנייה ומשאירים שדה רחב לביטוי חופשי.

המתח הרוחני הנובע מהקונפליקט בין אפשרויות הביטוי וההחלטה הנדרשת מכריח את הנבדק לחשוף את הדרך האישית שלו להתמודד עם בעיות.

התגובות האפשריות לנקודה מצטמצמות לשניים, נוגעים בה או שלא:

הנקודה נשארת ללא שינוי, לא נוגעים בה: זה מעיד על חוסר החלטיות וחוסר ביטחון בפתרון בעיות. הקווים שסובבים את הנקודה ייתנו את המשמעות לחוסר היכולת לפתור בעיות. למשל:

אם הנקודה סגורה בתוך מעגל אז דאגות רגשיות מעכבות את פעולתו ומפריעות להתפתחות או להתחדשות. הוא גם מגונן על עצמו כאשר הוא סוגר אותה.

אם הנקודה סגורה עם יותר מעגלים, האפשרויות לצאת מצטמצמות יותר. ציור של מטרת ירי יכול להתפרש כהתאכזרות עצמית.

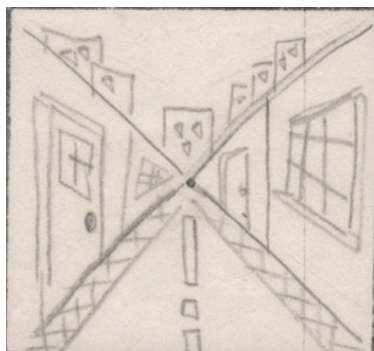
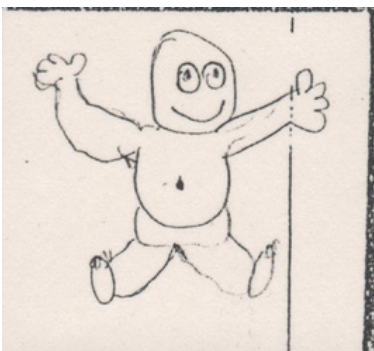
אם הנקודה נוגעת בקו ישר אז הנבדק פותר את הבעיה ברמה מנטלית. זהו סימן חיובי, שכן הוא מעיד על כך שהאדם בטוח בעצמו ועל יציבות רבה במפגש עם פתרון בעיות, כמו גם בהכרת עצמו.

אם הנקודה כקודקוד זה יוצר מתח וכוחות מנוגדים בין קווים. אז התנגדות וקשיחות כלפי הסביבה.

אם הנקודה נוגעת בקו מעוגל זה מעיד על רגישות והפעלת רגשות מול הקשיים.

ספירלה צנטריפוגלית (יוצאת החוצה) הנבדק יוצא מעצמו, אך הוא עושה זאת מתוך דאגה לרגשותיו. יש לו חרדה לצאת החוצה, אך הוא לא מצליח.

ספירלה צנטריפטלית (נכנס פנימה) הנבדק הופך לאמביוולנטי. יש לו רגשות של שנאה ואהבה. הוא פועל מתוך אהבה עצמית מוגזמת.

ריבוע מס' 2 - הקו הגלי

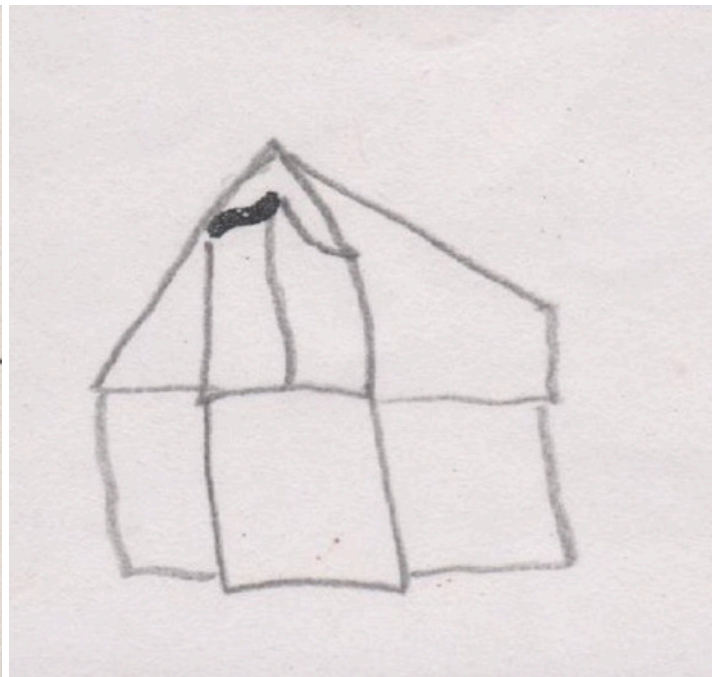
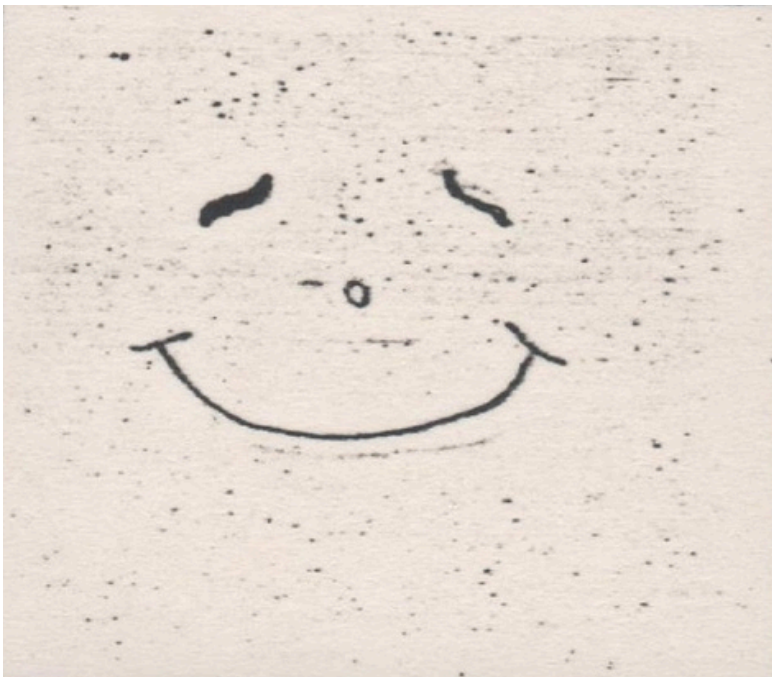
קו זה, עדין ומחויך, ממוקם בחלק העליון-שמאל של האזור האמצעי. הוא נמצא בגבול של האזור הקונקרטי, אידיאליים, החלק הרוחני והדמיוני. זהו האזור הסימבולי הפסיבי ביותר. הקו, כשהוא מעוגל בעדינות, נוטה לעורר את עולם הרגשות; הוא מעורר תנועה זורמת וקלה שניתן להבחין בה אפילו ביצירות הכי אבסטרקטיות.

המיקום של הקו בתמונה מעודד את בניית הציור כלפי ימין ומביע העדפות של חן, רכות וחביבות. לפי ד'אלפונסו הקו הגלי מעורר את הרגישות של הפרט, נותן תחושות של שלום, עדינות, שקט ותחושת אסתטיקה. הרגישות של האדם להבחין בצורות, צבעים ומלודיות. היכולת להעריך אמנות.

סוגי פתרונות:

כשלא נוגעים בגירוי - המשמעות משתנה לפי הארכיטיפים שמצויירים להשלים את הדמות. כאשר חוזרים על הקו הגלי הוא מעורר את הרגישות, אך משאיר את האסתטיקה ללא שינוי. אם הוא חוזר כמו הד, כמו גלים קוליים, החלק הרגשי נתפס כמשעמם, כמו שגרה. ציור של ציפורים ובית קטן: זהו מאבק פנימי שבו האדם דוחה את החלק הרגשי ומנסה לשלוט ברגשות.

אם מצויירים פרצוף: חשוב לראות של מי הפרצוף. בדרך כלל הפנים שמצויירות הן של האב. אם מדובר בילד או בילדה, זה עשוי להעיד שהאדם לא התבגר או שהוא רוצה לחזור לשלב זה של הילדות.

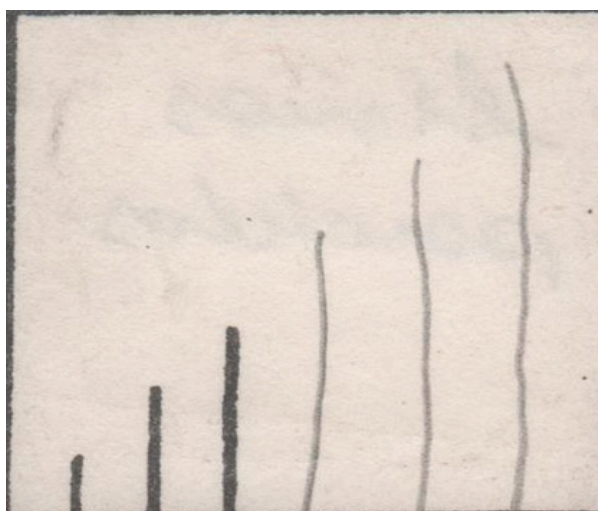

ריבוע מס' 3 - שלושה קווים מקבילים במגמת עלייה

הדחף מעלה, התפתחות ברורה ומנוהלת בסדר. שלושה קווים ישרים מקבילים המדורגים מהקטן לגדול, מהפס הימני כלפי האזור המרכזי, כולם ממוקמים באזור התחתון, מבטאים עקשנות, שגרתיות וחזרתיות. ד'אלפונסו ראה בזה גם יצירתיות, בעוד שאחרים ראו בזה ביטוי לשאיפות. ההתפתחות של הקווים מבטאת התפרצות היוזמה והכוח היצירתי. היות שהקווים בעלי ממדים לא שווים, הם מציעים נקודת תמיכה כדי לשלוט בשגרה. הגובה שהציור יגיע אליו מציין את רמת הרצון להשגת שלמות.

סוגי פתרונות:

אם הקווים ישרים באותו גובה, חוסר רצון להתקדם. אם הקווים נשארים בחלק התחתון אז הנטייה חומרית (הנבדק נשאר עם מה שיש לו כבר, בשגרה, לא ילחם), לא מתפתח ברוחניות ומעט דמיון. אם יש שינוי של מגמת העלייה - מרדנות. ציורים גיאומטריים - סימן לתלות ולפסיביות. רשתות - החשיבה והאנליזה לא מאפשרות לו התקדמות ולא מממשות את השאיפות שלו. סולם על הקווים העולים - מגלה את הדאגה להשתחרר משגרת היום יום, אך בלי תרומת עבודה ומאמץ אישי. אם מוסיף דמות שעולה בסולם, העלייה מתבצעת בעזרת מאמץ אישי. ככל שהקווים עולים ומגמת הציור יצירתית אז יש יוזמה, עצמאות ומאמץ, ככל שגובה הקווים נשאר נמוך אז יש יכולת, יוזמה, ארגון. רצונות העצמאות אבל מתוך מאמץ אישי. ככל שהקווים מגביהים אז השאיפה גדולה יותר להתקדמות. ככל שהגובה גבוה יותר, יש תחושת אידיאלים חזקה יותר.

ריבוע מס' 4 - ריבוע קטן שחור בצד ימין למעלה

הריבוע הקטן הממוקם בחלק העליון של האזור האמצעי מבטא כבדות ופאסיביות. הוא נמצא על הגבול של העתיד וההיבט הרוחני. הנבדק מרגיש שהוא עומד מול מכשול קבוע (הוא האבן בדרך) שמניע אותו לפעולה; התנועה הופכת לצורך עבורו. הנבדק יגיב בצורה שונה בהתאם לאופיו: לאדם פעיל ורצוני, הוא ימריץ אותו, לאדם פאסיבי, הוא ידחה אותו.

סוגי פתרונות:

לא נוגע בגירוי-

הכפלה או חזרה על הריבוע: אם הריבועים מושחרים - יתכן ויש כאן אובר פעילות ונטייה לפיזור או תחושת מצוקה שמשתקת אותו ומונעת ממנו להתקדם.

אם הריבועים לבנים - התרגשות, תחרותיות.

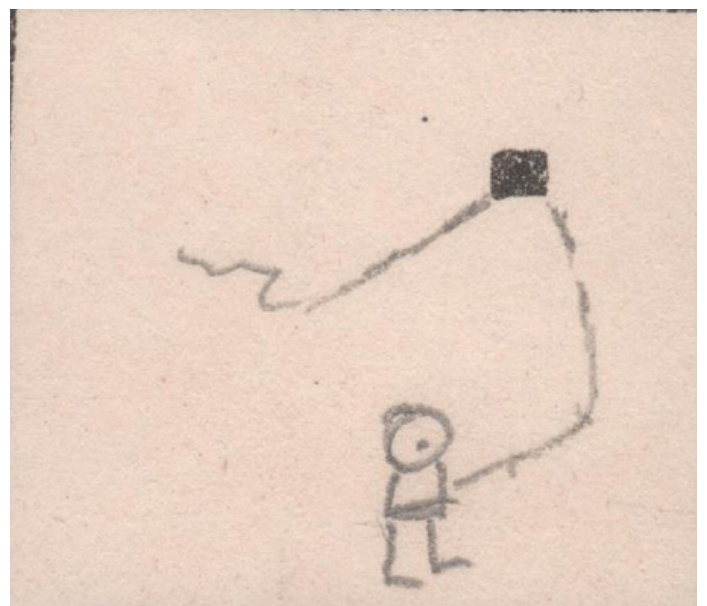
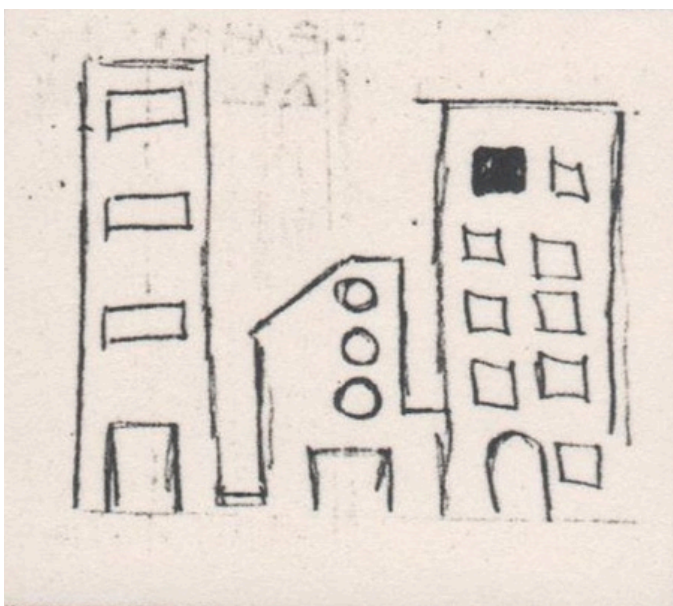
הוספת מסגרת לריבוע - בתנאי שאין דמות נוספת מושחרת בציור, מצביעה על קיום בעיה שהמהות שלה מאובחנת ע"י הארכיטיפים הבאים:

עם קווים ישרים - מצביעים על בעיות בפעילות כתוצאה מהתקבעות רעיונית או חסימה עקב ניתוח יתר.

עם זוויות - מצביעים על בעיות בפעילות שהחמירו בגלל התנגדות או אגרסיביות.

עם קווים מעוגלים - מצביעים על בעיה בפעילות עם התערבות רגשית, כלומר, הרגשות לא מאפשרים לו להתרכז בפעילות שלו, אין ארגון. הוא מוצף ברגשותיו. אין אובייקטיביות.

נוגע בגירוי - רצון להתרחבות ולהגברת הפעילות שלו.

ריבוע מס' 5 - שני קווים מנוגדים

שני הקווים המנוגדים קשורים לרצון פעיל. נושא זה של שני קווים ישרים, בכיוונים מנוגדים, כאשר אחד נמצא בצד השמאלי, באזור התחתון, והשני בצד התחתון השמאלי של האזור האמצעי, מחייב את הנבדק להתגבר על המכשול (מה שמחייב אותו להמשיך את הציור לכיוון הימני) שמפריע וסוגר את הדרך לחופש. שני הקווים מייצגים את המוח.

סוגי הפתרונות:

לא נוגע בגירוי - הקווים הישרים לא מתחברים, זה מעיד על חוסר החלטיות, כוח הרצון מוחלש באופן משמעותי. זה מצביע על חולשה, חוסר כוחות לפעול.

הקווים מתחברים ישירות או בעקיפין, ישנן שתי אפשרויות:

כאשר הקווים מתחברים במרכז הם חושפים חוסר פתרון שמעכב את הרצון.

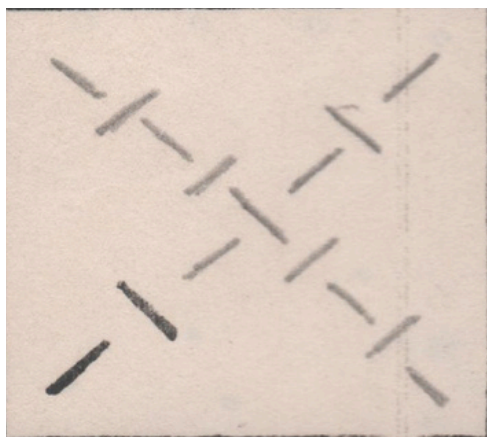
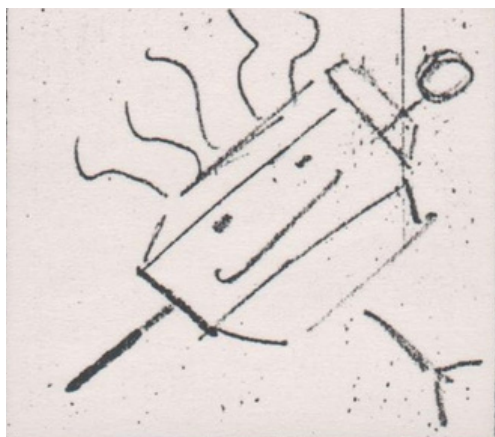
כאשר הקווים מתחברים בעקיפין מצדדים שונים ישנה עכבה של הרצון שמתאימה לארכיטיפים שנעשה בהם שימוש:

- הקווים המעוגלים חושפים התערבות רגשית

- הקווים הישרים מעידים על ניתוח יתר

- הזווית גורמת למתח שמפזר את הפעילות הרצונית.

הקווים הישרים נפגשים וחוצים זה את זה, מראה על המשך קדימה. זה כמו האות T, שצריך לשבור את המחסום ולהיות פעיל. היכולת לשבור מכשולים שניצבים בדרך, היא היכולת לפעול.

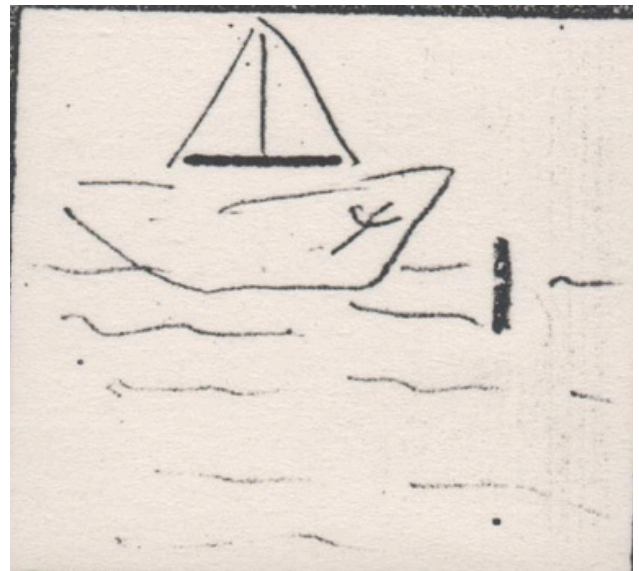
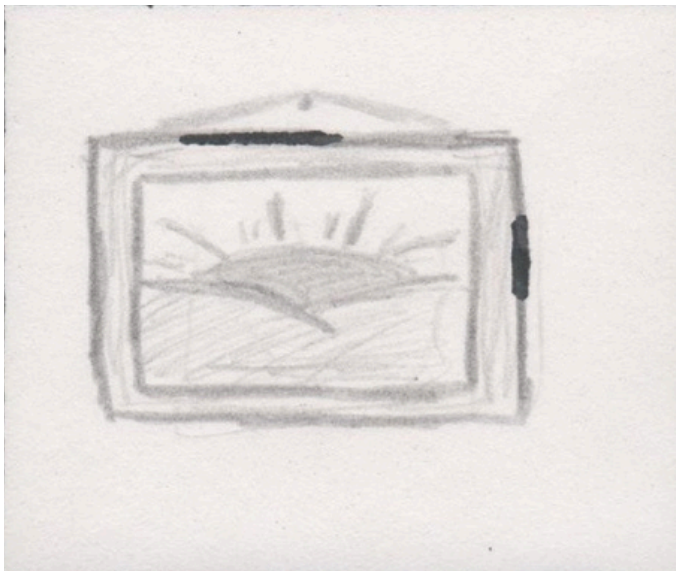

ריבוע מס' 6 - שני קווים באורכים שונים

שני קווים באורכים שונים, אחד ממוקם באזור האמצעי והעליון והשני בצד הימני של הריבוע. הריבוע מבטא הגיון לוגי ויכולת לקשר רעיונות ברמה האידיאלית ובאופן מוחשי. נחוזה מתח נפשי שמתורגם למרחב אפשרויות רחב לקישור בין הקווים. היכולת שלנו לקשר בין הקווים מבטא את היכולת לתכנן ולשלב, אילו יכולות סינתזה יש לנו, כלומר, התשובה תחשוף את מידת היכולת לקשר בין הרעיונות.

סוגי פתרונות:

הקווים מתחברים לציור אחד - היכולת האסוציאטיבית של הנבדק מתבטאת, וסוג הקווים שבהם נעשה שימוש יראה את הטון האינטלקטואלי, הרגשי או הרצוני שמנחה את התהליך. הקווים מופרדים בציורים שונים - חשוב לשים לב אם יש קשר בין המוטיבים. כאשר יש קשר מוחשי או אידיאלי בין הדימויים זוהי חשיבה סינתטית ואינטואיטיבית. כאשר אין קשר בין הדימויים יש הפרעה בתהליך האסוציאטיבי.

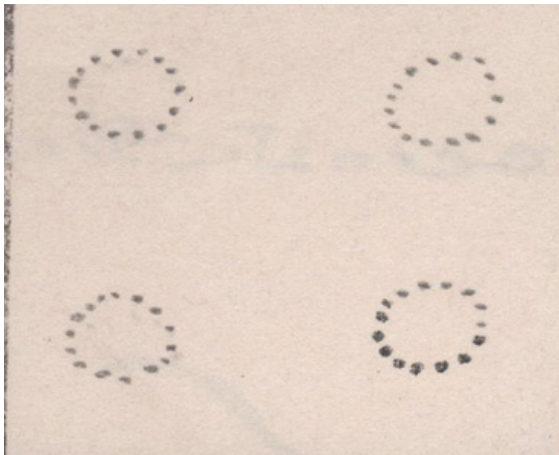

ריבוע מס' 7 - חצי מעגל מנוקד

החצי מעגל הקטן המנוקד יוצר רושם של קלילות ומעט עמימות. יכול לרמז על נשיות ועדינות. הוא ממוקם באזור החומרי, המיני, האינסטינקטי והביולוגי. מבטא התנהגות רגשית (ד'אלפונסו), התנהגות רגשית מינית (רני) סדרת הנקודות המפוזרות בחצי מעגל בקצה התחתון הימני של האזור האמצעי מחייבת הבעת בעיות רגשיות. העיקול מעורר את הביטוי של הרגישות. הנקודות מעידות על בשלות רגשית. המיקום הימני, קרוב כל כך לקצה, עם מעט מקום זמין לפתח את הציור בכיוון הזה, והקווים המנוקדים מהווים מכשולים ברורים לפיתוח הנושא.

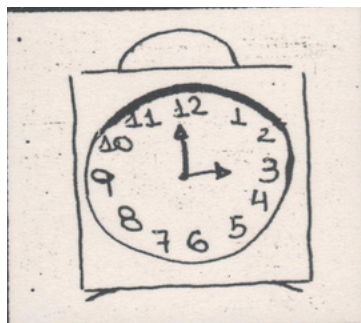
סוגי פתרונות:

כאשר הנבדק לא נוגע בנושא ומקיף אותו עם נושאים אחרים, זה מעיד על תגובה ילדותית, ולפיכך, חוסר בשלות רגשית. כאשר הנבדק ממשיך להוסיף נקודות זה מציין בעיות רגשיות, חוסר בשלות רגשית וכאשר הוא ממשיך עם קווים אחרים: בעיה אסתטית-רגשית. כאשר הנבדק ממזג את הנקודות לקו (ביצוע רגשי) או שהוא ממזג אותן עם מעגל (בשלות רגשית ועצמאות).

ריבוע מס' 8 - קמר

מבטא משדר תחושת הגנה ואיזון. והתנהגות חברתית. הקו הזה, שמעורר תחושת ביטחון, מתקבל בקלות על ידי הנבדק, אך מצד שני הוא מעודד אותו להתרחק ממנו ולגלות את התנהגותו כלפי החברה. כיצד הוא ממקם את עצמו מול העולם, התנהגות ה"אני" מול הסביבה. הקמר מכיל תכונות של ריכוז, והעובדה שהוא סגור זה מהווה מגבלה על הרגשות.

סוגי פתרונות:

סוגר את המעגל - מופנם.
משאיר אותו פתוח - מוחצן.

ריבוע מס' 9 - שני קווים אנכים מקבילים

שני קווים אנכיים מקבילים באזור האמצעי נוגעים באזור העליון והתחתון. הצורך המיידני הוא לסגור את הגבולות העליונים והתחתונים. כך תתקבל מקבילית, אך החללים הלבנים שסובבים את הקווים מעודדים לא להפסיק ולבצע בניות שמורכבות מקווים רחבים יותר שיבטאו את הדימוי של הנבדק, איך הוא ממקם את עצמו, מה הוא מחליט ובאיזה גישה הוא בוחר - אידאליסטית או יישומית.

סוגי פתרונות:

חיבור קווים -

כאשר הקצוות העליונים והתחתונים סגורים מדובר בהעדפה לממשי. חיבור עם קו באמצע מבטא הגבלה של האידאליזם על פי התנאים שסביבו. קווים נוספים ישרים אופקיים ומקבילים בסמיכות לשני הקווים מצביעים על רצון לשלמות, וארגון החיים. שני קווים מעוקלים המחברים את הנושא בחלק העליון והתחתון מצביעים על העדפה למהות רגשית וגישת סנטימנטלית. זוויות בקצוות מציינות תסיסה והתנגדות.

זווית בחלק העליון מציינת חוסר יכולת לתיאוריה.

חיבור באמצעות חציית שני קווים ישרים מצביע על

בעיית הסתגלות משפחתית ובעיה הקשורה בפן המקצועי או קריירה.

כאשר שני הקווים של הנושא נשארים מופרדים אז הנבדק

מבדיל בין צורך בחברה ובהבנה רגשית.

ריבוע מס' 10 - קו אופקי ישר

מבטא אובייקטיביות.

אפשרי שהקו יהווה בסיס שעליו נבנים ציורים שהם מתחום העניין של הנבדק או שהקו מייצג את הסביבה שעליה מתמקדת תשומת הלב שלו.
הקו ממקם בין האזור התחתון לאזור האמצעי כך שהוא נוגע בעיקר לתפיסת האגו את העולם הסובב אותו.

סוגי פתרונות:

- (א) ממשיך את הציור של הקו בקצוותיו:
 - הקו ממשיך אופקית: גישה ביקורתית.
 - הקו נמשך כלפי מעלה: הרגל של התבוננות ואובייקטיביות.
 - הקו פונה כלפי מטה: גישה הגנתית ומסויגת.

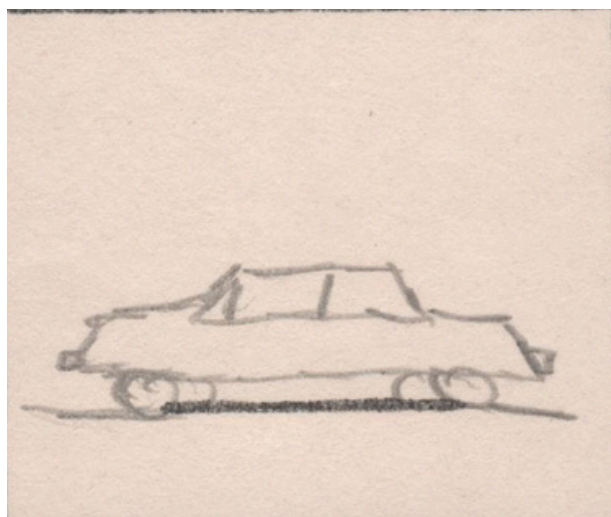
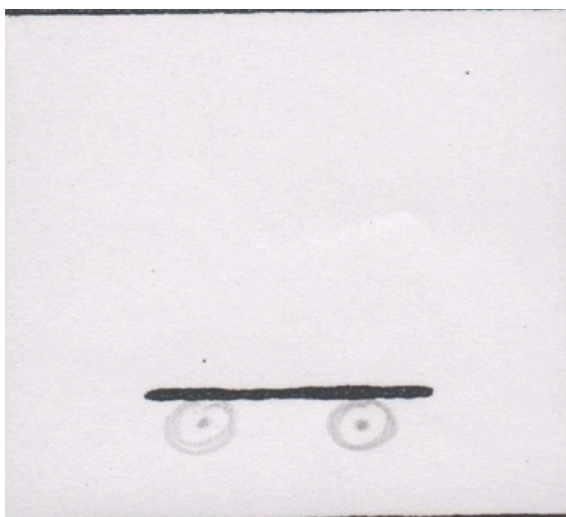
(ב) מצייר על הקו:

הציור יאפשר לגלות את יכולת הריכוז והעניין האובייקטיבי.

(ג) מצייר מתחת לקו:

הציורים שמתחת לקו מצביעים על קושי באובייקטיביות וראייה סובייקטיבית. הפרשנות של הציור תגלה את הקונפליקטים שנובעים מחוסר אובייקטיביות.
לדוגמה:

- משולש: ראיית עולם מוגבלת על ידי חוסר ביטחון עצמי, מאבק ותחושת אגרסיביות.
- ריבוע: ראיית העולם בצורך ללמוד ולצפות במציאות.
- הקשת: ראיית עולם דרך הרגש.

ריבוע מס' 11 - קערה

הקערה נמצאת באזור התחתון, והקצוות שלו נוגעים בקצה האזור האמצעי.

במרכז הקערה יש ביטוי להתפרצות האני ואילו המרחב שבין הקצוות מעורר את ההחצנה של הקשר הריגשי עם הסביבה החברתית.

קיים קשר הדוק בין התשובות בריבוע הזה לבין אלה של ריבוע 8.

הקעה אם כן, מבטאת את יכולת הסתגלות חברתית סוגי פתרונות:

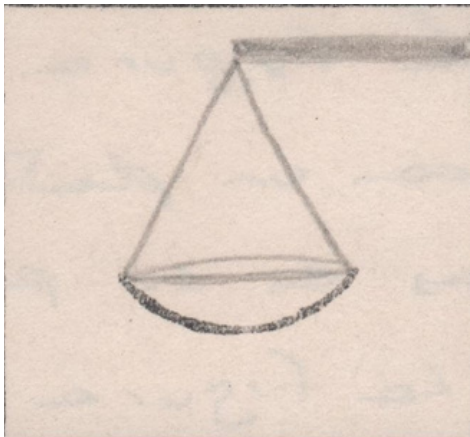
הקערה נסגרת: הגבלה של המעגל החברתי.

אם על ידי קו עגול: גאווה, יהירות, שחצנות.

אם על ידי זוויות: מאבק עם הסביבה, תוקפנות, חוסר התאמה.

אם על ידי קו ישר: חישוב, זהירות, בידוד חברתי.

אם הקערה נשארת פתוחה: חברותיות.

ריבוע מס' 12 - מרובע בצד שמאל למטה

מלבן קטן שנמצא באזור האמצעי בקצה השמאלי מציג שני רעיונות מרכזיים:

ארבעת צלעות המלבן מעוררות את הצורך לכלול את הציור בבנייה מוגבלת, תוך ניסיון להתאים את הנושא לעולם שלו (מרחב ריק מסביב למלבן): זה מבטא את כוח הספיגה שלו. כלומר הפער בין תוך המלבן לחוץ המלבן. כמו כן את ההסתגלות לסביבה.

מיקומו בצד השמאלי של התמונה מאלץ אותנו להפנות את הציור ימינה: וזה מבטא את הצורך לעצב הרגלים. המרובע מייצג: את היומיום, את השגרה, את הרגיל והמוכר.

המרחב הלבן: חידוש, הרפתקה ושינוי.

סוגי פתרונות:

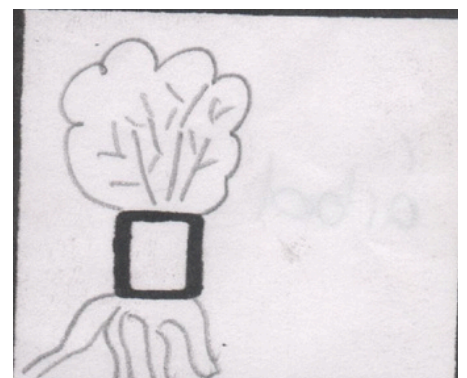
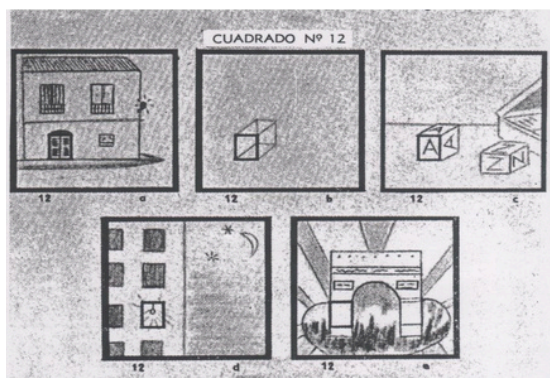
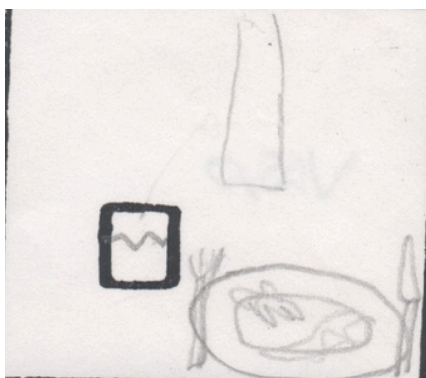
הציור בתוך המלבן: על פי הארכיטיפים בהם השתמש הנבדק, הם מצביעים על האופן שבו החיים הפנימיים מתאימים או לא מתאימים לסביבה.

הציור לא בתוך המלבן: קיימת קושי להסתגל רגשית.

אם המלבן הוא חלק מציור גדול יותר: הארכיטיפ בו נעשה שימוש בהכנתו מאפשר לקבוע את צורת ההתאמה, כלומר הציור יאפשר לנו להבין האם יש כאן התאמה או קושי.

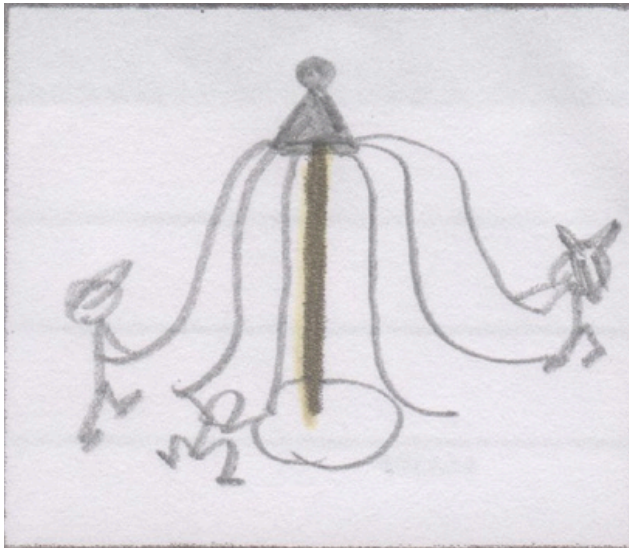
במקרה שאין קשר בין הציורים או אם מצויירים ציורים חסרי משמעות: חוסר ההתאמה ברור.

כאשר המלבן אינו חלק מציור רחב יותר או לא מלווה בציורים אחרים: חוסר התאמה.

ריבוע מס' 13 - קו ישר אנכי

הקו האנכי במרכז התמונה, המוקף באזורים לבנים רחבים, בולט בזכות האיזון המוחלט שלו. הסוגים הנפוצים ביותר של תגובות מכתובות את מיקום הציור כלפי האזורים והכיוונים השונים של התמונה:

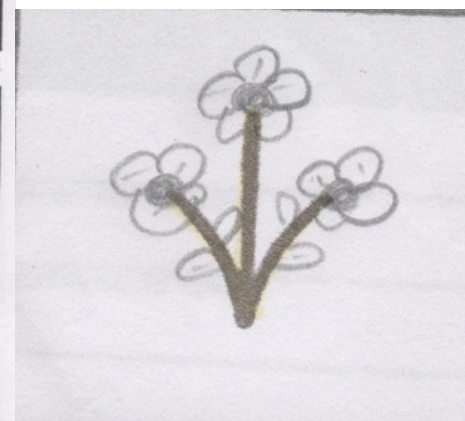
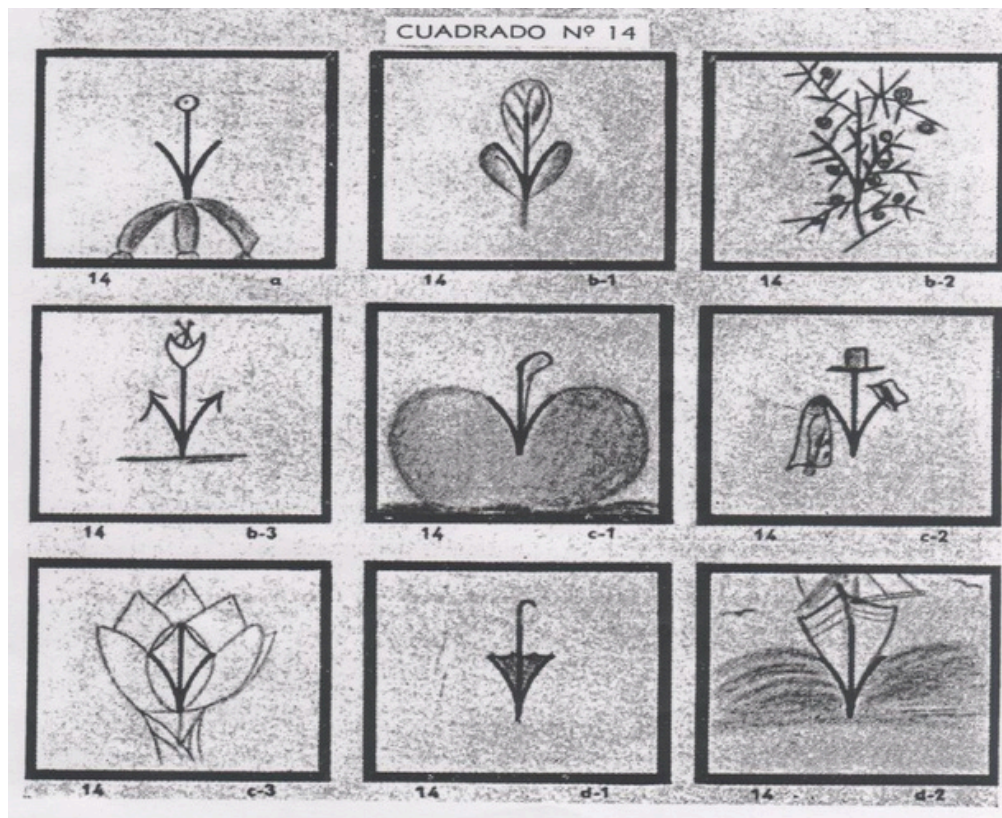
- בצד העליון: העדפה למה שקשור לאינטלקטואליות.
- בצד התחתון: העדפה למוחשיות ולמעשיות.
- בכיוון השמאלי: העדפה לעבר, למסורת ולהיסטוריה.
- באמצע: הגבלה להווה.
- בכיוון הימני: התייחסות לעיניינים חברתיים.

הקו מבטא פעילות אינטלקטואלית. מציב בעיה של בחירה ומרספקטיבה מנטלית.

ריבוע מס' 14 - חץ מכוון כלפי מטה

החץ הממוקם במרכז התמונה באזור האמצעי, כאשר הקצה שלו נוגע באזור התחתון, משרה על הנבדק תחושת איום. זה מבטא את היחס לקשיים. החץ, כסמל להתקפה ולמאבק, מכריח להגיב בהגנה, בריחה, התקפה או כניעה. סוגי פתרונות:

- (א) הנבדק משנה את הקצוות: השינויים יכולים להתייחס לקצה העליון, לשני צדי החלק האמצעי ולקצה התחתון של החץ; הם משתנים במשמעותם בהתאם לארכיטיפ/הציור שהנבדק עשה. כל תיקון בקצוות מבטא רצון לשנות את האגרסיביות הפוטנציאלית של הריבוע.
- (ב) שינוי בקצה התחתון: הגנה עצמית, פחד, זהירות.
- (ג) שינוי בקצוות של החץ הממוקם באזור האמצעי:
 - אם הם מעוגלים: דיפלומטיה.
 - אם הם ישרים: רעיון איך לארגן את המאבק.
 - אם הם זוויתיים: אגרסיביות ומאבק.
- (ד) שינוי בקצה העליון של החץ:
 - אם הוא מעוגל: רצון להבנה של רעיונות וערכים רוחניים.
 - אם הוא ישר: ביקורת כלפי רעיונות.
 - אם הוא זוויתי: התנגדות, התקפה, אגרסיביות.
- (ה) אם הנבדק לא משנה את הקצוות:
 - מראה קבלה של תנאי המאבק, התקפה ואגרסיביות המוצעים על ידי הריבוע.
- (ו) אם לא משנה את הקצה התחתון: קבלה של המאבק.
- (ז) אם לא משנה את הקצוות באזור האמצעי: קונפליקטים עם בני-אדם אחרים, אגרסיביות ואלימות.
- (ח) אם לא משנה את הקצה העליון: קונפליקט רעיוני.

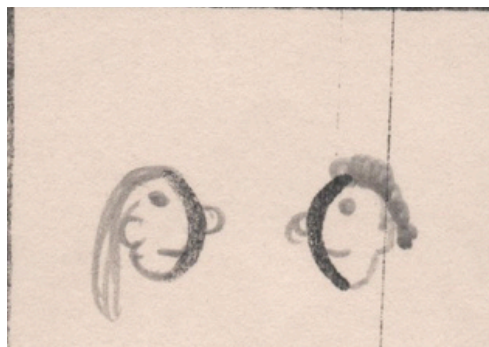
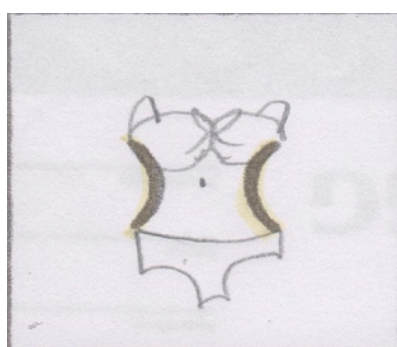

ריבוע מס' 15 - שני קווים מעוגלים כלפי חוץ

הקווים המעוגלים באזור האמצעי מציבים את הקושי בכיוון שלהם. הקווים המעוגלים מעוררים תהודה רגשית. נוצר כאן עבור הנבדק מכשול בחיבור הקווים. זה שילוב של הסביבה הרגשית של העולם הפנימי והחיצוני. הציור שייבנה יחשוף כיצד שני העולמות הללו נפגשים. שני הקווים המעוגלים מסמלים את אזור העבר ואת אזור העתיד. אם בציור הם נשארים מופרדים, אז יש נתק בין העולמות. סוגי פתרונות:

(א) הקווים המעוגלים מחוברים זה מבטא פיוס ואחדות רגשית.
- הקווים מחוברים באזור התחתון: איחוד בעקבות התאמה של יצרים ורצונות.
- הקווים מחוברים באזור האמצעי: איחוד בעקבות התאמה של רגשות.
- הקווים מחוברים באזור העליון: איחוד של סדר אינטלקטואלי בעקבות התאמה של רעיונות ואידיאלים.

(ב) הקווים המעוגלים מופרדים זה מבטא ריחוק, חוסר הסכמה, פירוד.
- הקווים מופרדים באזור התחתון: אנטגוניזם עקב חוסר התאמה באופי, רצון ויצר חושני.
- הקווים מופרדים באזור האמצעי: חוסר הבנה רגשית והתנגדות של רגשות ותחושות.
- הקווים מופרדים באזור העליון: חוסר הסכמה אידיאולוגית.

ריבוע מס' 16 - שני קווים מעוגלים כלפי פנים

שני הקווים באזור האמצעי מעודדים את הנבדק לחבר אותם על ידי סגירת הקצוות העליונים והתחתונים. הם מציבים בעיה רגשית.

מבטאים את החלק הרגשי או החיים הפנימיים.

כיוון הקווים מאפשר להיכנס אל החיים הפנימיים, והמרווחים הלבנים, מאפשרים לחקור את השפעת העולם החיצוני. בין שתי האפשרויות האלה (לסגור או להימשך החוצה) הנבדק מתנדנד, וההחלטה שהוא מקבל מגלה את עמדתו מול העולם.

סוגי פתרונות:

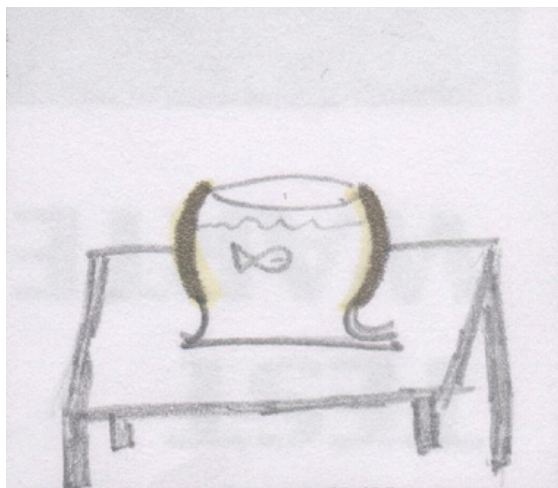
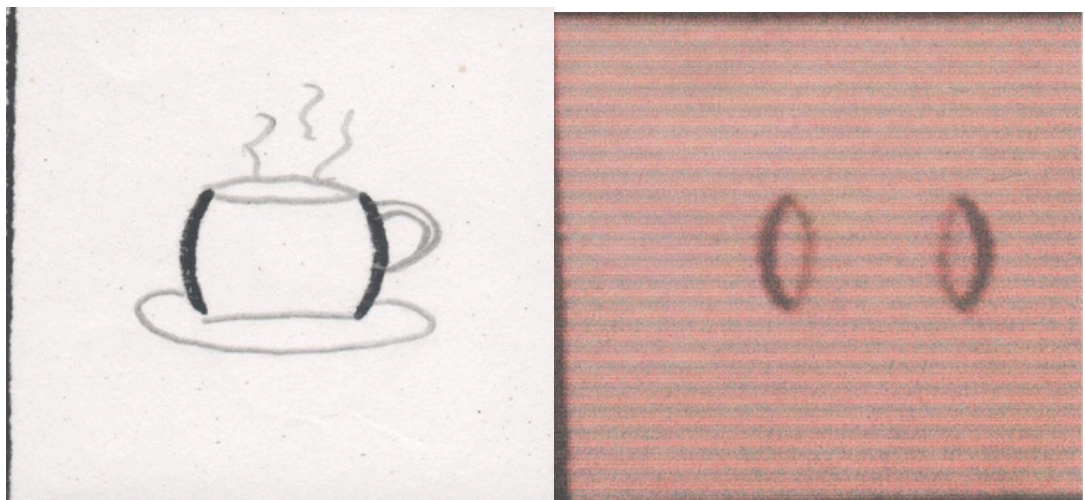
(א) הנבדק סוגר את הקווים (משלים אותם בחלק העליון והתחתון) : אינטרוברטיות/מופנמות.

(ב) הנבדק לא סוגר את הקווים: כאשר הקווים נשארים פתוחים בקצה אחד או בשני הקצוות, והנבדק מוסיף אלמנטים מחוץ לתנועה שהוצעה על ידי שני הקטעים המעוגלים: אקסטרוברטיות/מוחצנות.

(ג) הנבדק מצייר בתוך הקווים: הציורים בתוך הנושא יתפרשו לפי משמעות הארכיטיפים וייתכנו ל"אני" של הנבדק.

(ד) **הנבדק מצייר מחוץ לקווים:

הציורים שנעשו מחוץ לנושא המרכזי צריכים להיבחן בהתאם לארכיטיפים עם משמעות שמוגדרת ביחס של הנבדק עם סביבתו.

16 הריבועים לפי תחומים שונים של האישיות:

התחום האינטלקטואלי בא לידי ביטוי בריבועים 1-3-6-7-10-13

ריבוע 1 - יכולת לפתור בעיות - הציור מבטא את היכולת האינטלקטואלית לארגן מחשבות ולהגיע לפתרונות ברורים ונכונים.

ריבוע 3 - מקוריות/שאיפה - הציור מבטא את היכולת לקשר רעיונות בצורה יצירתית ושאפתנית. ואת הרצון של הנבדק להצטיין ולמצוא פתרונות חדשים.

ריבוע 6 - מבטא את היכולת לחבר בין רעיונות שונים ולהגיע לפתרון שלם. הציור עשוי להצביע על הדרך בה הנבדק מצליח לאחד תחומים שונים של ידע.

ריבוע 7 - מבטא את האידאלי שניצב לפני הנבדק ומבטא איך הנבדק מציב לעצמו מטרות אינטלקטואליות ורוחניות, ומהן שאיפותיו לעתיד.

ריבוע 10 - אובייקטיביות - מבטא את יכולת של הנבדק לשמור על ראייה אובייקטיבית ולבצע שיקולים באופן שלא נשען על רגשות או דעות אישיות.

ריבוע 13 - פעילות אינטלקטואלית - מבטא את הפעולה המנטלית של הנבדק, את יכולתו לנהל את מחשבותיו ולהגיב באופן אינטליגנטי על העולם שסביבו.

התחום הרגשי בא לידי ביטוי בריבועים 1-2-4-7-14-15-16

ריבוע 5 - רצון

ריבוע 1 - הציור מבטא את יכולת של הנבדק להביע רגשות ולהתמודד עם תחושות.

ריבוע 2 - הציור מבטא את האופן בו הנבדק מתמודד עם רגשותיו, רמת הרגישות ויכולת ההבעה הרגשית שלו.

ריבוע 4 - מבטא את האופן שבו הנבדק מנהל את רגשותיו והקשרים הרגשיים עם אחרים.

ריבוע 7 - מבטא איך הנבדק מבטא את רגשותיו כלפי אחרים, האם הוא מגיב בצורה פתוחה או סגורה.

ריבוע 14 - הציור מראה את הדרך בה הנבדק מתמודד עם תוקפנות ואגרסיביות ומסמל את האופן בו הוא מציב גבולות רגשיים.

ריבוע 15 - הציור מצביע על קונפליקטים פנימיים בין רגשות סותרים והקושי בהשגת איזון רגשי.

ריבוע 16 - הציור מראה את הדרך בה הנבדק מתמודד עם קונפליקטים ומצבים רגשיים מורכבים, האם הוא נוטה להיסגר או לפתור את הבעיה בצורה פעילה.

התחום החברתי בא לידי ביטוי בריבועים 8-11-12-15

ריבוע 8- התנהגות חברתית

ריבוע 11- יכולת התאמה חברתית

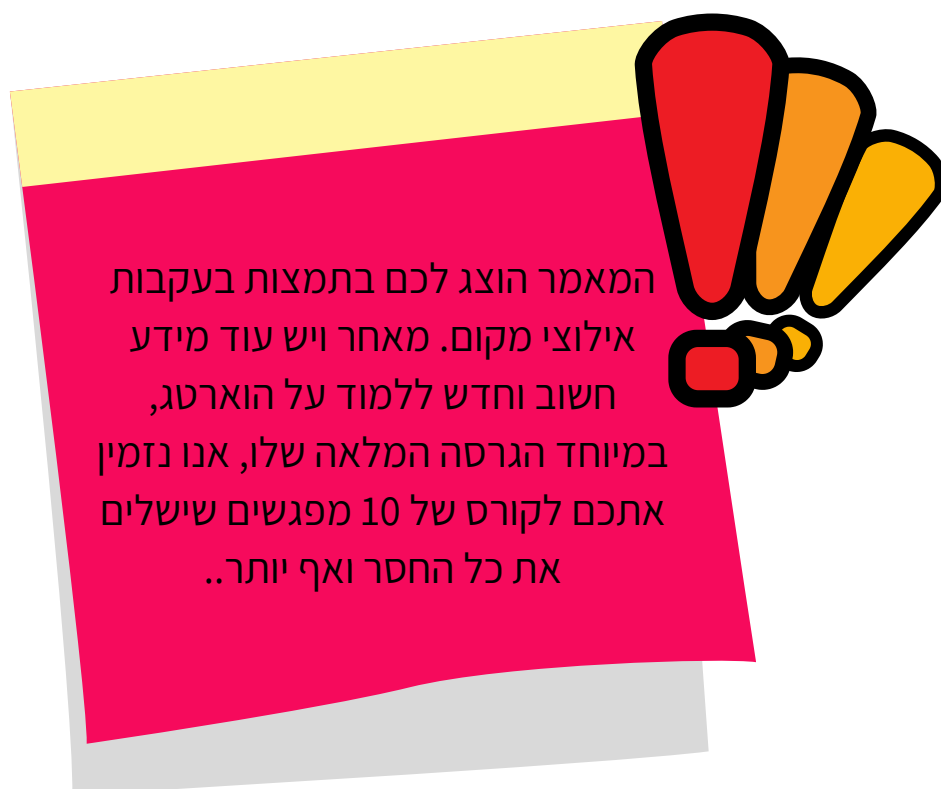
ריבוע 12- התאמה לסביבה

ריבוע 15- העולם החיצוני

האזור החברתי מתמקד בהבנת האינטראקציה של הסובייקט עם אחרים. התמונות מצביעות על יכולת ההסתגלות של הסובייקט, גמישותו להתאים את עצמו לסביבה החברתית והיכולת להתמודד עם דרישות חיצוניות. ההתנהגות החברתית, יכולת ההתאמה והיחס לעולם החיצוני משפיעים על איכות הקשרים האישיים של הסובייקט עם סביבתו.

סיכום

ניתוח 16 התמונות מצביע על המורכבות שבאישיות האדם, אשר מבוססת על אינטלקטואליות, רגשות ורצון, כמו גם על ההתמודדות עם העולם החברתי והסביבה. כל אזור מבטא צדדים שונים של האדם, והתמונות מתארות את האינטראקציה הפנימית והחיצונית של הפרט במצבים שונים.

1

רישמו לפניכם את התאריך **10.3.25**
כנס שנתי - פרטים בהמשך! יהיה מעניין!

2

באפריל 2025 יתקיים קורס על מבחן וארטג מאת
לריסה דריגבל | תילמדו דברים שלא ידעתם!

3

מערכת חדשה מתחילה לפעול ותוכלו להישאר מעודכנים
בכל הפעילויות שלנו **הירשמו כאן אם עדיין לא נרשמתם!!**
שימו לב שהודעות שלנו אינן נשלחות אליכם **לספאם**.

4

דרושים מורים לגרפולוגיה שמלמדים עד לתעודת הסמכה
דרושים גרפולוגים **דוברי ספרדית**

5

לקראת סוף השנה יפתח **קורס פסיכופתולוגיה** וגרפולוגיה

חנוכה שמח!
נשתמע ונתראה

